

NOF Nesna og omegn lokallag
3000 Nesna

HAVØRNA

Organ for Norsk Ornitologisk Forening avd. Nordland

Årgang 15 – 2004

HAVØRNA

nr. 15

Styre for NOF avd. Nordland:

- Leder: Johan Sirnes, Ramsvikvn. 267, 8370 Leknes
Tlf: 76 08 73 79, epost: johan.sirnes@nfk.no
- Styremedl.: Harald Våge, Boks 316, 8376 Leknes
Tlf: 76 08 16 35, e-post: harald.vage@c2i.net
- Dagfinn Kolberg, Stakmyrvn. 10, 8160 Glomfjord
Tlf: 75 75 26 94, e-post: dagfinn.kolberg@yara.com

Lokallagsadresser:

- Vesterålen Iris Berg, Langryggen, 8430 Myre
e-post: iris.berg@oksnes.kommune.no
- Vestvågøy Harald Våge, Ramsvikvn.147, 8370 Leknes.
e-post: harald.vage@c2i.net
- Ofoten Boks 499, 8507 Narvik
e-post: harry.oedegaard@sparebanken.net
- Bodø Thor Edgar Kristiansen, Hellåsvn. 5B, 8011 Bodø.
e-post: thor-ek@online.no
- Sør-Salten Øystein Birkelund, 8178 Halså.
e-post: birkelund@mbnett.no
- Rana Boks 1301, 8602 Mo i Rana.
e-post: kjell.arne.meyer@rana.kommune.no

Redaktører for Havørna nr.14:

John Stenersen, Dreyers gt. 1, 8312 Henningsvær
e-post: john@tringa.no

Helge Emil Holand, Trollstien 6, 8372 Gravdal
e-post: hemilho@frisurf.no

SJEFEN har ordet...

NOF i oljealderen.

De siste 20 årene har oljevirkosomheten spredt seg nordover langs kysten. Seismiske undersøkelser og boringer tyder på at det kan være olje og gassforekomster mange steder på kontinentalsokkelen utenfor Nord-Norge og i Barentshavet. Utvinning har startet på noen felt og det er stor pågang etter å komme i gang flere steder. Særlig har det vært stor interesse for bankene utenfor Lofoten.

Vi ser også en stadig økende transport av olje med tankskip fra Russland (Kola) nedover langs norskekysten. I 2004 utgjør denne ca 340 skip og ca 12 mill tonn olje. Hvis russerne får bygd en oljeledning fra Sibir til Kola, forventes denne transporten i 2015 å komme opp i ca 150 mill tonn pr år.

Regjeringen har startet arbeidet med å lage en "helhetlig forvaltningsplan" for området Lofoten - Barentshavet. Planen skal være ferdig vinteren 2005/2006. Hovedformålet er å: "Etablere rammebetingelser som gjør det mulig å balansere næringsinteressene innenfor fiskeri, sjøtransport og petroleumsvirkosomhet innenfor rammen av en bærekraftig utvikling."

Som en "forening for fuglevern" er vi i NOF opptatt av dette. Store oljeutslipp på sjøen vil være katastrofale for de rike sjøfuglbestandene på kysten av Nord-Norge.

NOF's viktigste oppgave i denne sammenheng er i kraft av de kunnskapene vi sitter inne med om kystens fugleliv, å være en kritisk opinion til næringsinteresser og myndigheter.

Vi må nok innse at oljevirkosomheten vil gå sin gang inntil ressursene er tømte. I denne perioden på kanskje bare ca 100 år, er det om å gjøre at livet i havet og langs kysten ikke tar skade.

Vi må derfor arbeide for at oljevernberedskapen bygges ut slik at den kan takle utslipp fra skipstrafikk og oljevirkosomhet. At vi bruker "føre var" prinsippet og ikke tillater trafikk og utvinning i de mest utsatte områdene før vi har god nok teknologi og erfaring.

Fremtidige generasjoner må etter oljealderen ha krav på å få leve på en kyst med den samme rikdommen av liv som vi har i dag. En rikdom som har livnært mennesker i over 10 000 år.

Johan

Årsmøte i NOF Nordland

Årsmøte og NOF-treff for Nordland ble i 2004 avviklet på Fauske 21.-23. mai. Som vanlig er treffet en kombinasjon av årsmøte med valg og andre årsmøtesaker og flere turer i området.

Turene i år var bl.a. til Klungsetfjæra, Fauske, med bruk av fugletårnet der. Kvittblikkvatnet mellom Fauske og Sørfold kunne også framvise fugletårn og hekking av sangsvane og Kanadagås. I Saltdalen viste Johan Åge Asphjell oss både spurveugle og perleugle. Her kunne de også skilte med eget fugletårn.

Johan Sirnes ble gjenvalgt som leder. Han begynner på sitt 11. år som leder i Nor-

dland. Harald Våge ble også gjenvalgt som styremedlem (kasserer), mens Dagfinn Kolberg ikke var på valg. Ole Johansen og Viggo Albertsen ble valgt som henholdsvis 1. og 2 vararepresentant.

Kontingenten for frittstående medlemmer av fylkeslaget be økt til kr. 75.-. NOF Nordland har i 2004 263 medlemmer fordelt på lokallag i Vesterålen, Ofoten, Vestvågøy, Bodø, Sør-Salten og Rana pluss noen direktemedlemmer.

Neste NOF-treff arrangeres av NOF i Vesterålen og blir på Andøya 20.-22. mai 2005.

Fra årsmøtet: På vei til Kvitblikkvannet (nede t.v.). Perleugleunge i holk (nede t.h.). En konsentrert Helge E. Holand i felt (over). Foto: Harald Våge©

Mystiske sigarrøkere

På altanen vår, som om vinteren også er føringsplass, står det fortsatt etterlatenskaper fra gjestene sist sommer. Under panelet har jeg etterlatt to små askebeger med en liten sigarstump og litt aske.

Da gradestokken i høst krøp ned mot null, kom vinterfuglene sin vane tro og begynte å lete etter mat på altanområdet. Da jeg kom hjem og fikk sett gulvet i godt lys, kunne jeg observere at sigarstumpene lå ute på gulvet. Det hadde ikke vært vind, så jeg undret meg på hvordan de var kommet dit. Jeg fant ingen forklaring, og la bare sigarstumpene på plass i askebegrene igjen.

Samtidig bestemte jeg meg for å finne mer ut om dette. Neste dag satte jeg meg i skjul i stua, for å overvåke området nærmere. Jeg

hadde hengt opp meiseboller, og fuglene kom for å finne seg godsaker. Plutselig tok noen turen i retning askebegrene. Og etter bare få sekunder, kom de fram med sigarstumpene i nebbet. De hakket på aska ei stund, før de la turen til meisebollene og en annen type kost.

Jeg ble storliggen forbauset. Var det virkelig kjøttmeisene som likte å røyke / spise sigar? Det hadde jeg aldri hørt om før, men fikk se det med egne øyne.

Ei underlig og artig fuglehistorie.

Er det noen som kan forklare denne kjøttmeisrariteten fra Forfjord på Hinnøya?

Ole Petter Bergland,
NOF-Vesterålen lokallag

FUGLER I NORDLAND – 2003

LRSK-rapport

Av Harald Våge

LRSK-Nordland (Lokal rapport- og sjeldenhetskomité) består fortsatt av Frantz Sortland, John Stenersen og Harald Våge (sekretær). I år (2004) har LRSK hatt to møter – vår og høst. Begge hos John Stenersen i Henningsvær. Her ble vanskelige saker behandlet. Den nye versjonen av Fuglerapporteringsliste for Nordland, som ble gitt tilbakevirkende kraft for 2003, ble gjort ferdig. Takk til alle som kom med bidrag i denne sammenheng. Gjennom året har også komité-medlemmene hatt jevnlig kontakt via telefon, e-post og vanlig post. I alt har LRSK behandlet 76 saker, mot 92 i 2002. Tre saker ble underkjent (sædgås, duetrost og svartkråke), resten godkjent. Nedgangen i antall saker må sees i sammenheng med revisjonen av Fuglerapporteringslisten. Antall observasjoner som krever godkjenning, er nå redusert. En ”på-vent sak” fra 2002 ble underkjent (svartkråke) på grunn av manglende dokumentasjon. NSKF har underkjent følgende: sibirlo (se ”beringlo” under) og sitronerle, begge fra Røst i 2002. Den siste avgjørelsen er anket. NSKF har dessuten henlagt ubestemt andehybrid, mens ringnebbmåse fra Andøy ikke er ferdigbehandlet. Det samme gjelder for den unge svart-/gråhodespurven som ble ringmerket på Myken i Rødøy i 2000.

Hvilke arter som må beskrives for godkjenning (X-arter) og hvilke som kun skal innrapporteres (O-arter), finnes i Fuglerapporteringsliste for Nordland. Denne fåes ved henvendelse til LRSK-sekretæren eller det enkelte lokallag. Det samme gjelder for rapporteringsskjema til LRSK/NSKF.

Fuglerapporteringslista finnes også på fugler.net.

I artsgjennomgangen gjelder dato uten årstall observasjoner fra 2003. Dersom ikke annet er nevnt, er funnene plassert i kategori A: spontant forekommende. Forklaring av alle kategoriene finnes blant annet i LRSK-rapporten for 2002 og i den nye boka Fugler i Nordland. I denne boka finnes også en gjennomgang av ”alle” funn av vanlige og uvanlige fugler i Nordland ”til alle tider”. Når det gjelder O-observasjoner som gjentas år etter år, er ikke nødvendigvis alle med i hver rapport. Eksempel kan være havsvaler som fanges på Vestvågøy hver høst, eller hauk som hekker i samme område år etter år. Endringer blir tatt med. LRSK ønsker likevel at ”regelmessige” O-er blir rapportert. Har LRSK-Nordland færre enn 25-30 godkjente funn av en art i sitt arkiv, er funnummeret tatt med i rapporten. Er det flere enn 3 observatører vil det i rapporten stå: NNN (navn på hovedobs.) m.fl. (Navn på alle observatørene fåes ved henvendelse til sekretæren). For observasjoner hentet direkte fra internett (fugler.net eller fuglesiden.com) er navnet på observatøren markert slik: NNN.

I denne rapporten er med to nye arter for Nordland: niland og furusanger. Dette betyr at det innen utgangen av 2003 er påvist/godkjent 323 ulike arter i Nordland. I tillegg kommer kalkunkondor, som også er ny art for Norge. Sannsynligvis dreier dette seg om en rømt fangenskapsfugl. Den telles derfor ikke med i artsantallet. Av

andre uvanlige funn som er med i denne rapporten nevnes svartbrynalbatross, silkehegre, bronseibis, amerikakrikkand, brilleand, alaskasnipe, hvitvingesvarterne, isfugl, bieter, tartarpiplerke, tundrapiplerke, sitronerle, rørsanger og rosenstær. Dessuten to andehybrider: stokkand x brunnakke og stokkand x stjertand.

Forklaringer til artsgjennomgangen:

*/** bak datoen betyr at observasjonen er behandlet og godkjent av hhv LRSK/NSKF

(D) betyr at observasjonen er dokumentert ved foto, video, lyd eller død fugl/del av fugl.

M = hann F = hunn (MM/FF = flertall)

ad. = voksen, utfarget fugl

ind. = individ

1K/2K osv angir fugl i sitt 1./2. osv. kalender år.

2K+ betyr at fuglen er født i fjor eller tidligere. (Er i sitt 2. kalenderår eller eldre.)

Tilsvarende for 3K+ osv.

Saker som ønskes tatt inn i 2004-rapporten bør sendes LRSK-sekretæren innen 1/3-2005. (For NSKF er tilsvarende rapporteringsfrist 1/2-2005.)

Adresse: Harald Våge,

Ramsvikveien 147, 8370 LEKNES

e-post: harald.vage@c2i.net

Alle som har sendt melding om observasjoner til LRSK takkes herved. Ingen rapport uten dere. En særskilt takk til Per Ole Syvertsen, Paul Shimmings, Atle I. Olsen og Martin Eggen, i tilfeldig rekkefølge, for å ha lest korrektur med mer.

Til slutt: det jobbes i rykk og napp med å overføre LRSK-arkivet til data (Excel).

ARTSGJENNOMGANG

Smålom *Gavia stellata*

Innlandshekkning: Grane: 1 par m/2 unger v/Gåstjønnna 25/7 (Tom Hellig Hofton).

Vefsn: 1 par m/2 unger Brennevinstjernet, Herringbotn 13/7 (AIO, COL).

Storlom *Gavia arctica*

Høyt antall: Alstahaug: 49 ind. Offersøy 1/6 (PSH).

Islom *Gavia immer*

Vår-/sommerobs.: Røst: 1 ind. Skomvær fyr 3/6 (Magne Husby m.fl) .

Vågan: Gimsøya: 1 ind. Hovsund 10/5 og 1 ind. Saupstad 23/5 (JST).

Gulnebb *Gavia adamsii*

Vår-/sommerobs.: Bodø: 1 ind. Landegode 23/5 (Thorbjørn Pedersen).

Røst: 1 ind. Røstlandet ca. 18/5 (RØF).

Vestvågøy: 1 ind. v/Tåa 20/5 (HVÅ).

Vågan: 1 ind. i sommerdrakt Hovsund, Gimsøya 29/5 (HVÅ).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

Ballangen: 1 ind. mellom Melkedalen og Ballangen 3+5/6* (Turid N. og Thor Strøm).

Herøy: 1 ind. Salvannet 4/10* (D) (AIO).

Røst: Røstlandet: 1 ind. 4-7/3* (D) (JST, THE) og 1 ind. 12/11 (SBA).

Dvergdykker, Røst

Foto: ThorEdgar Kristiansen ©

Fra 2000: Rana: 1 ind. Umbukta 1/6* (Ein-
ar Furuheim).

Funn nr. 30-34 i Nordland.

Toppdykker *Podiceps cristatus*

Vestvågøy: 1 ind. Tussan/Lilleidet 5/1
(HHO m.fl.). Funn nr. 9 i Nordland. Første
vinterfunn.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

Fauske: 3 ind. Klungset 2/3 (VIA, VWE)
og 1 ind. 1/5 (THE).

Narvik: 2 ind. Håvikleira 9/9 og 2/10 (Jan
Erik Berglihn).

Sortland: 1 ind. i Vikosen 22/2 (BHR).

Vega: 1 ind. Vallkråka lykt 26/10 (JAN).

Vågan: Overvintret i Vinjevika, Gimsøya
(NVL). Sett fam til 23/5. Et par i sommer-
drakt 26/4. 1. høstobs. 21/11 med min. 5
ind. (JST).

Fra 2000-01: Saltdal: v/Saltnes: 2 ind.
10/12-00 og 1 ind. 1/1-01 (JÅA).

Horndykker *Podiceps auritus*

Vinter-/tidlig vårobs.: Alstahaug: 3 ind. Of-
fersøy 18/2 og 1 ind. Tjøtta 3/11 (PSH).

Fauske: 1 ind. 2/3 Klungset (VIA, VWE).

Sortland: 3 ind. Sandstrand 6/2 (JST). 5 ind.

Vikosen og 5 ind. Gåsfjorden 22/2 (BHR).

Vågan: Vinjevika, Gimsøya: 1- min. 4 ind.
19/1-1/3 (HVÅ, JST) og min. 5 ind. 21/11
(JST).

Svartbrynalbatross *Thalassarche melano- phris*

Fra 2002: Bodø: 1 ind. (subad.) i Vestfjor-
den 10 km NV av Helligvær 24/6** (D)
(Terje Olsen, Liv Kari Johnsen). Funn nr.
2 i Nordland (11 funn i Norge) av denne
arten som hører hjemme på den sørlige
halvkule. Nærmeste "sikre" område er Sør-
Atlanteren.

Havhest *Fulmarus glacialis*

Uvanlig lokalitet: Misvær: 1 dødt ind. "om
høsten" Sjørdalen (Jan Inge Karlsen). Stedet
ligger ca. 300 m.o.h. og langt inn i landet.

Grålire *Puffinus griseus*

Andøy: 1 ind. Andenes 22/7 (JHM).

Bodø: 1 ind. i Vestfjorden 7/6 (Christer Ka-
msvåg, Espen Dahl, Arild Husby).

Røst: Røstlandet: Trekk mot vest i sept.
(antall/dato): 9-6-2-1-1/16-17-18-21-23
(MEG m.fl.).

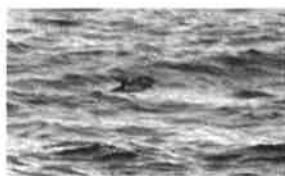
Havlire *Puffinus puffinus*

Andøy: 4 ind. Andenes 22/7 og 4 ind. Dver-
berg havn 25/7 (JHM).

Hadsel: 1 ind. Hadsselfjorden 15/8* (FSO).
Moskens: 1 ind. i Vestfjorden rett øst av Å
4/8* (D) (JST).

Røst: Røstlandet: 1 ind. øst 5/8* (JST). 1
ind. mot vest (dato): 6+18+21+22/9 (MEG
m.fl.).

Vågan: 1 ind. nordøst for Laukvik 31/7*
(FSO, HVÅ). Ny art for kommunen.

*Havlire uten-
for Moskenes.
Foto: John
Stenersen ©*

Stormsval *Oceanodroma leucorhoa*

Tidlig obs.: Røst: 1-2 ind. SV av Skomvær
2/6 (JST).

Havsval *Hydrobates pelagicus*

Utenom Røst: Andøy: 4-5 ind. utenfor An-
denes 27/7 (HHO).

"Helgeland": 1 ind. funnet av mannskap
på redningskøyta Skuld (Helgelands Blad
10/12).

Havsule *Morus bassanus*

Hekkeendring: Ca. 100 par gikk til hekking på Skarvklakken, vest for Andøy, men 26/5 var det bare noen få par igjen og to uker senere var alle borte (BHR). Årsaken uviss. På Kvalnesflesa, Vestvågøy, var det 20-25 par mellom storskarvene 25/5, men allerede i begynnelsen av august var fuglene borte, noe som tyder på mislykket hekking (JST). Største kolonien i Nordland er nå på Ulvøyholmen, Hadsel. Ca. 650 ind. her 31/7 (FSO, HVÅ). Se også Havørna, år-gang 14 – 2003.

Silkehegre *Egretta garzetta*

Fra 2002: Brønnøy: 1 ind. Brønnøysund 14/8** (D) (Jan O. Nielsen).

Røst: 2 ind. på Røstlandet 21/6-16/7** (D) (En fugl oppdaget av lokalperson. Tilkalte SBA som oppdaget nr. 2. Medobs.: THE, HEG). Den ene fuglen forlot øya først i juli. Dette er første gang to ind. av denne arten er sett samtidig, ikke bare i fylket, men også i Norge.

Vega: 1 ind. Hillholmen, Kirkøy 23/5** (JAN).

Fra 1995: Andøy: 1 ind. Å på Andøya 22/10** (Anders og Finn Moen). Dette funnet er sannsynligvis det samme individet som ble sett på Kjerstad, Tjeldsund 8/10-95 (Hans Petter Hansen), og regnes derfor ikke som nytt funn (er nr. 3). Etter en feil som skyldes NSKF, er dette funnet omtalt som egretthegre i LRSK-rapporten fra 1998. 2002-funnene er nr. 5-7 i Nordland (35 funn i Norge) av denne arten som er utbredt i Eurasia, Afrika og Australia. Er på fremmarsj i Nord-Europa og hekker nå i både i Irland og Storbritannia.

Gråhegre *Ardea cinerea*

Høyt antall: Vega: Min. 190 overvintrer på hovedøya (JAN).

Bronseibis *Plegadis falcinellus*

Fra 2002: Bodø: 1 ind. Bodøsjøen 10-17/9** (D) (Svein Holck, THE). Funn nr. 3 i Nordland (12 funn i Norge) av denne arten som nærmest er å finne ved Middelhavet og Svartehavet.

Bronseibis ved Bodø.

Foto: ThorEdgar Kristiansen ©

Kalkunkondor *Cathartes aura*

Fra 2002: Bodø: 1 ind. på Vikan 7/6** (D) (THE m.fl). Første funn i Nordland og Norge av denne arten som hører hjemme i Amerika. Dette dreier seg sannsynligvis om en fugl som har rømt fra fangenskap. Funnet er derfor plassert i kategori E.

Knoppsvane *Cygnus olor*

Andøy: 6 ind. Skogvollbukta 1/7 (BHR). Bodø: 1 ind. Stranda, Kjerringøy 4-6/11 (THE). Ny art for kommunen. Vefsn: 1 ind. Motjønnå 11/7 (AIO, COL). Øksnes: 5 ad. Strengelvåg 2/3 (BHR).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Hekking, høyt antall unger: Bø: 1 par med

hele 7 flygedyktige unger i Kringlevatnet (BHR).

Hekking unntatt Vesterålen: Ballangen: min. 4 par på ulike lokaliteter, bl.a. 1 reir m/7 egg der 1 unge døde (Harry Ødegaard, KAM).

Fauske: 1 ind. på rede, den andre i nærheten i Kvitblikkvannet 30/5+1/6 (AIO, COL). Par med 6 unger 30/6 (PSH).

Flakstad: 1 par m/4 unger v/Nusfjord (F. Nygård). 3 ble flygedyktige, de første fra Lofoten.

Meløy: 1 par m/3 juv. Engelvikkvannet 2/7 (ØBI).

Rana: 2 ad. m/3 unger, Langvassdeltaet (POS, Asmund Ravnå, Hans H. Hansen). Første sikre hekking i kommunen.

Rødøy: 1 par m/5 juv. Brenngårdsvannet 28/6 (Jan Inge Karlsen).

Tysfjord: 1 ad. med min. 1 unge, Dragsvatnet 11/7 (KAM).

Hekkeforsøk og sommerobs.: Brønnøy: 2 ind. (2K?) Strengelvatnet, Hommelstø 26/5 og 1 ad. Vandalsvikvatnet, Sæterland 27/7 (POS).

Leirfjord: 2 ind, i Svartdalsvannet 23+26/5. Mulig hekkeforsøk (AIO, COL).

Lurøy: 3 ind. Sleneset 18/6 (PSH).

Nesna: 3 ind., derav 1 2K, Skogsleira, 11/7 (AIO, COL).

Vefsn: 1 ind. Motjønna, 11/7 (AIO, COL).

Vestvågøy: 2-4 ind. sett flere steder i Leknesområdet i siste halvdel av juni. (NVL)

Vågan: 1 par bygget reir og paret seg, Lågen, Grunnfjør i månedsskiftet mai-juni, men intet resultat (FSO). 2 ind. Lillevannet, Sandsletta 1-20/6 (FSO) og 2 ind. Laupstad 22/6 (HHO, HVÅ).

Høye antall: Alstahaug: 48, herav 16 2K-fugler, Tjøtta 8-9/4 (PSH).

Andøya: 118 ind. Skogvollbukta 1/7 (BHR).

Ballangen: 59 ind., herav 19 1K-fugler,

Melkedalen i desember (Harry Ødegaard). Vestvågøy: 214 ind., herav 53 1K-fugler, "øya rundt" 30/11 (NVL). Ny rekord for området.

Vega: 67 ind. Sørnautøyosen 9/11 (JAN). Arten er i fremgang i fylket.

Sædgås *Anser fabalis*

Bodø: 1 ind. sammen med ei kortnebbgås, Rønvikjordene 27/9* (D) (THE).

Hemnes: 1 ad. Høgtun, Røsså 9/8* (KAM).

Røst: 1 ind. Røstlandet 21/9-1/10 (JST m.fl.).

Sortland: 1 ind. Rise 16/5* (BHR).

Vågan: 1 ind. sammen med ei kortnebbgås, Laukvik 22-23/4* (FSO).

Sædgås på Røst. Foto: John Stenersen ©

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Hekkeforsøk: Se tundragås.

Tidlig obs.: Vestvågøy: 2 ind. Storeidvatnet 2/4 (HHO, HVÅ). Tidligrekord med 15 dager.

Sommerobs.: Vefsn: 1 ind. Mjåvannet 21-22/6 og 12/7. Sammen med kanadagås (AIO, COL).

Tundragås *Anser albifrons*

Hekkeforsøk: Vestvågøy: En fugl, trolig

hann, som viste karakterene til den østlige underarten albifrons, gjorde hekkeforsøk sammen med ei kortnebbgås, trolig ho, ved Farstadvatnet for andre år på rad. Fuglene ble observert i perioden 22/5-20/6* (D). Paret la fire egg. Disse ble undersøkt etter at fuglene hadde forlatt området. De viste seg å være ubefruktet (Uliana Briana, m.fl.).

Andre observasjoner: Andøy: 1 ind. Dverberg 28/4 (JHM) og 1 ind. Kvalnes 19/5 (EBE).

Røst: 5 ind. 28/9 (trolig familiegruppe) (RØF).

Vega: 1 ind. Åsen 11+20/4, 1 ind. Karbuvatnet 19/4+7/5 og 1 ind. Vallsjø 1/5 (det samme?). 4 ind. (1 juv.) Arstøa, Vikåsen 10/6 (JAN).

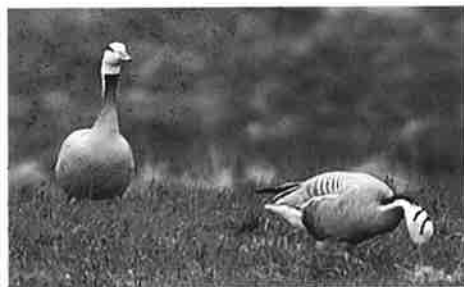
Grågås *Anser anser*

Høyt antall: Vega: vår: 785 ind. 29/4, høst: 1390 ind. 9/8 (JAN)

Stripegås *Anser indicus*

Røst: 2 ind. Røstlandet 20- ca. 25/6 (MEG, THE).

Vestvågøy: 3 ind. på Sandøya 9-16/6* (D) (ABS m.fl.).

To av stripegjessene fra Sandøya.

Foto: John Stenersen ©

Fra 2000: Evenes: 1 ind. Tårstadosen 27/8 (Trond Magne Kjølting Haugen).

Funn nr. 24-26 i Nordland. Høyalpinn art

som naturlig hører hjemme i Sentral-Asia. Kategori E.

Kanadagås *Branta canadensis*

Høyt antall: Vefsn: 91 ind. Fustvatnet 24/6 (Jan Sande).

Vinterobs.: Alstahaug: 4 ind. 12/1-9/4 og 3 ind. 12/11-ut året Tjøtta (PSH).

Plassert i kategori C. Arten hører naturlig hjemme i Nord-Amerika.

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

Sommerobs.: Vega: 1 ind. Vallsjø 19-31/7 (JAN) og 22/8 (Alf Nilsen).

Ringgås *Branta bernicla*

Fugler som viste karakterene til den vestlige underarten hrota:

Bodø: 2 ind. Givær, rett vest for Helligvær 1/5 (Thorbjørn Pedersen). Ny art for Bodø.

Herøy: 1 ind. Tenna & Sør-Herøy 8-17/5* (D). Sett på flere lokaliteter (PSH m.fl.).

Røst: Røstlandet: Antall/dato i sept.: 1 (ras-tende)/15, 25 (trekk)/18 og 150 (ras.)/19 (RØF).

Sortland: 1 ind. i Vikosen 16/5 (BHR).

Vestvågøy: 1 ind. på Sandøya 10-16/6* (HVÅ m.fl.).

Fugler der underart ikke er bestemt:

Saltdal: 1 ind. Saltnes (bernicla ?) 19/5 (JÅA). Ny art for kommunen.

Gravand *Tadorna tadorna*

Høyt antall: Alstahaug: 74 ind. (21 juv i 2 kull) Tjøtta 6/6 (PSH). Arten er i fremgang i fylket.

Niland *Alopochen aegyptiacus*

Fra 2002: Bodø: 1 ind. Kløkstad 28/5** (D). (Lokalavisa Norsia, THE).

Vega: 1 ind. Floavatnet 9/6** (JAN). Sannsynligvis dreier det seg om samme fugl. Fuglen ble første gang sett på Ringerricke i

Buskerud 7/4 og vandret deretter nordover i landet. Det er derfor snakk om ett funn. Ny art både for Nordland og Norge av denne anda som er vanlig i store deler av Afrika. Innførte individer hekker imidlertid i forvillite populasjoner i Sør-England og Nederland. En regner med at fuglen som besøkte Norge kommer herfra. Funnet er plassert i kategori C.

Mandarinand *Aix galericulata*

Rana: 2 MM Røssvoll 2/5 (AEN). 18. funnet i Nordland. Plassert i kategori C. Arten hører naturlig hjemme i Øst-Asia der den nå er uvanlig og i tilbakegang.

Brunnakke *Anas penelope*

Høyt antall: Alstahaug: 115 ind. Tjøtta 27/8 (PSH).

Stokkand x brunnakke *Anas platyrhynchos x Anas penelope*

Fra 2002: Rana: 1 ind. Engasjyen naturreservat 31/5** (AEN). 2. funn i fylket av denne hybrididen.

Stokkand x stjertand *Anas platyrhynchos x Anas acuta*

Fra 2002: Rana: 1 ind. Engasjyen naturreservat, Rana 10-20/4** (D) (AEN, KAM, POS). Funnet nr. 3 i Nordland av denne andehybrididen.

Snadderand *Anas strepera*

Alstahaug: 1 M Ostjønnna, Tjøtta 28-31/5* (D) (PSH).

Bodø: 1 M Ilstad 18/5 (ØBI m.fl.).

Saltdal: 2 ind. Saltdalselva 4/5 (JÅA).

Vega: 1 M Kjellerhagvatnet 3+18/6, 4 ind. (1M, 2FF, 1 ung M) Valen, Vallsjø 23/6-4/7 og 6 ind. samme sted 25-27/8 (JAN).

Fra 2000-1: Saltdal: Skansøyra: 1M 19/5-00* og 2 MM 3-16/5-01 (JÅA).

Krikkand *Anas crecca*

Høyt antall: Alstahaug: 82 ind. Offersøy 23/9 (PSH).

Vinter-/tidlig vårobs.: Fauske: 6 ind. 2/3 Klungset (VIA, VWE).

Sørfold: 6 ind. overvintret i Straumen (VIA, VWE).

Vega: 1 M Nes 25/2-1/3 (TKO, MMØ, RRI). Dessuten 1 M Valløy 6+11/3, 1 M Olhåksådammen 16/3 og 1 M Viksåsleirene 20/3 (JAN).

Amerikakrikkand *Anas carolinensis*

Alstahaug: 1 M Ostjønnna, Tjøtta 25/5** (D) (PSH, Lise Hatten, Brynjulf Liland). Funnet nr. 5 i Nordland (knappt 50 i Norge) av denne nordamerikanske anda.

Stjertand *Anas acuta*

Hekking: Vefsn: F med 4 unger, Ånes, Fustvannet, 12/7 (AIO, COL).

Røst: 1 par m/2 dununger Røstlandet 20/7 (RØF).

Tidlig vår: Røst: 1 ind. Røstlandet 4-6/3 (RØF).

Knekkand *Anas querquedula*

Hekking: Dønna: Altevannet, Nord-Dønna: 1 par 19/4 og 16/5. 2 MM 23/5. 1 F og 4 små unger 27/6.* (D) (AIO, COL). Dette er første hekking i Nordland. I Norsk fugleatlas (1994) står det om hekkefunnet på Værøy. Dette er ikke behandlet av LRSK og taes derfor ikke med.

Andre obs.: Rana: 1 M Straumen 21/5 (Steve Bickford).

Røst: 1 M Ystneset, Røstlandet 2-4/6 (JST, m.fl.).

Saltdal: 1 M Fiskvågvatnet 23/5 (JÅA).

Vega: 1 M Sveavatnet 23/6 (JAN).

Taffeland *Aythya ferina*

Dønna: 1 par Gleinvatnet 10/5* (D) (NRL).

Vestvågøy: 2 MM i Haldsvågen 16/5 (Mads Tangen) og 1 M i Storeidvatnet 25/6 (HHO),

Toppand *Aythya fuligula*

Vinterobs.: Vestvågøy: 2 FF på Sletteng ut året (NVL).

Bergand *Aythya marila*

Vinterobs.: Vega: 1 F Viksåssjøen 7/1 og 2 hunnfargete ind. samme sted 23/2-16/3 (JAN).

Praktærflugl *Somateria spectabilis*

Sommer-/tidlig høstobs.: Fauske: 1 M Klungset 16/8 (VIA, VWE).

Lurøy: 1 M vest for Gullsøya, Sleneset 11/9 (PSH).

Nesna: 6.7.2003. 1 2k M mellom Nesna havn og Sauraholmen (AIO, COL).

Røst: Opptil 20 ind. rundt fugleflyellene medio juni, minkende. Siste obs.: 1/7. 1 F 18/9 (RØF).

Saltal: 1 ad. M med paringsadferd i en større koloni med ærflugl Saltnes, Rognan 9/6 (BHR).

Stellerand *Polysticta stelleri*

Andøy: 35 ind. Andenes havn 7/4 (JHM). 28 ind. samme sted 19/4 (EBE).

Herøy: 1 M 20/4-18/5 på flere lokaliteter. Kurtiserte FF ærflugl (AIO m.fl.).

Svartand *Melanitta nigra*

Hekking nord for Saltfjellet: Andøy: 1 ind. m/5 unger, Dverbergmyrene 13/7 (BHR).

Brilleand *Melanitta perspicillata*

Narvik: 1 M i praktdrakt Håvikleira 23/5** (D) (Edgar Edvardsen m.fl.). Funn nr. 4 i Nordland (knappt 50 i Norge) av denne arten som hører hjemme i Nord-Amerika.

Sjørre *Melanitta fusca*

Høyt antall: Alstahaug: 173 ind. Offersøy 28/6 (PSH).

Svartand/sjørre *M. nigra/fusca*

Høyt antall: Nesna: 260 ind. 1/6 (PSH).

Lappfiskand *Mergellus albellus*

Andøy: 1 F Klevatnet 14-21/4* (D) (EBE). Sannsynligvis samme ind. Andenes 7/4 (JHM).

Rana: 1 ho-farget ind, Utskarpen 4/10* (KAM).

Vega: 1 ho-farget ind, Færsetvatnet 12+18/4* (JAN).

Funn nr. 19-21 i Nordland. Hekker kun fåtallig i Norge, hovedsakelig i indre Finnmark.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*

Fra 2002: Fauske: 1 M Kvikkblikkvatnet naturreservat 9-11/8** (D) (ØBI, THE).

Funn nr. 10 i Nordland (42 i Norge). Hører hjemme i Nord-Amerika. Plasseres i kategori C. Denne arten hybridiserer med sin europeiske slektning: hvithodeand. Dette er en direkte trussel mot hvithodeanda. En forsøker derfor å redusere den europeiske bestanden av stivhaleand til et minimum.

Hønsenhauk *Accipiter gentilis*

Hekking: Se artikkel i Havørna, årgang 14 – 2003.

Spurvehauk *Accipiter nisus*

Hekking: Saltal: Setså, der ruging pågikk 11/6 (JÅA).

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Herøy: 1 ind. Tenna 12/5* (PSH).

Rødøy: 1 ad. Gjervalelva/-vatnet 18/8* (Tor Skjetne).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Vinterobs.: Hadsel/Vågan: Flere obs. på nordsida av Austvågøya jan./feb./des. (FSO).

Leirfjord: 1 F Meisfjord 22/2 (PSH).

Fra 2001: Hekking: Saltdal: Flere par i østlige fjellstrøk (JÅA).

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Ballangen: 1 ad. M Melkedalen 8/7* (KAM). 4. funn i Nordland. Hekker fåtallig sørøst i Norge.

Jaktfalk *Falco rusticolus*

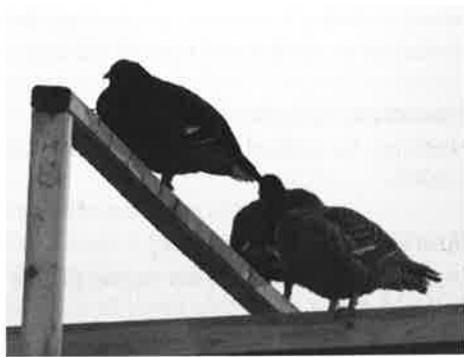
Fra 2000-01-02: Hekking: Saltdal.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Vinterobs.: Vågan: 1 ind. Svinøya, Svolvev 5/1 (FSO).

Orrfugl *Tetrao tetrix*

Uvanlig obs. og antall: Vågan: 16 hanner på taket av Skrova Fyr 29/10 (FSO), min. 40 ind. på Sauøya, Henningsvær fra 13/11 (JST) og min. 100 ind. Bjørnerøya, Lille Molla 7/11 (FSO).

Orrfugl vaglet opp på fiskehjell på Sauøya ved Henningsvær i november 2003.

Foto: John Stenersen ©

Sivhøne *Gallinula chloropus*

Meløy: 1 ind. Spildra, 28/11. Rekordsen obs. (Jan Inge Sandberg, Helge og Terje Johansen).

Fra 2002: Saltdal: 1 ind. Fiskvågvatnet 28/4 (JÅA). Funn nr. 31-32 i Nordland.

Sothøne *Fulica atra*

Hekking: Evenes: 1 par Svanvatnet v/flyplassn 19/5 (Per Johnsen, Geir Harald Dreyer, EBE).

Vestvågøy: 1-2 par i Lomtjern, Offersøy. Sett i perioden 13/4-5/10. Max 10 ind. (NVL).

Herøy: Salvannet, 1 par i mai, 1 fugl på reir sist i mai, 1 ind. i juni. (AIO, COL).

Andre obs.: Andøy: 1 ind. Eintjønna, Nordmela 26/5 (BHR) og 1 ind. Klevatnet 30/5 (JHM).

Bodø: 1 ind. Vatnvannet 24/5 (THE).

Fauske: 1 ind. Kvitblikkvannet 26/4 (THE).

Meløy: 1 ind. Småvatnan 16/5 (ØBI) og 1 ind. Engelvikvatnet 30/6 (Helga S. Hammer).

Misvær: 1 ind. (H. Dypfest).

Rødøy: 2 ind. Sleipnes mai (H.S. Hammer).

Vefsn: 1 ind. Osen, Luktvatnet 21.6 (AIO).

Fra 2002: Saltdal: 1 ind. Fiskvågvatnet 1/6. Fauske: 1 ind. v/Mostli 27/6. Begge (JÅA).

Trane *Grus grus*

Hekking: Rana: 7 ad. i velkjent hekkeområdet Litlvatnet, Langvatnets vestdelta 20/7 (POS). Min. 2 hekkende par (Asmund Ravnå).

Andre obs.: før mai/nord for Saltfjellet:

Fauske: Inntil 6 ind. Kvitblikkvannet sett flere ganger fra 30/5 (NBL, AIO, COL).

Meløy: 2 ind. Vallsjøen april (Kolbjørn Angell).

Vestvågøy: 1 ind. Valberg 17/8 (Ingrid Liasjø) og 1 ind., det samme?, Rise 22-29/8 (NVL).
Fra 2001: Saltdal: 1 ind. Skansøyra 7/5 (JÅA).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Sen høst-/vinterobs.: Alstahaug: 2 ind. Ytterstranda, Tjøtta 23/2 (PSH).
Vestvågøy: 2 ind. Sandøya 22/11 (JST).
Vågan: 1 ind. Laukvik 10/11 (FSO).

Sandlo *Charadrius hiaticula*

Tidlig vår-/sen høstobs.: Alstahaug: 7 ind. Botn, Sandnessjøen 15/3 (PSH).
Røst: 1 ind. Røstlandet 9/11 (SBA).
Vega: 1 ind. Nes 4/3 (TKO, RRI).

"Beringlo" *Pluvialis fulva/dominica*

Fra 2002: Røst: 1 ind. på Røstlandet 22/9** (MEG). NSKF greide ikke å avgjøre om fuglen var en sibir- eller en kanadalo. Tidligere var disse ansett som samme art under navnet beringlo.

Heilo *Pluvialis apricaria*

Vinterobs.: Vega: 1 ind. Nes 26-28/2 (TKO, MMØ, RRI).
Høyt antall: Alstahaug: 200 ind. Tjøtta 30/4 (PSH).

Tundralo *Pluvialis squatarola*

Andøy: 1 ind. ved Nordmela 31/7 (BHR).
Herøy: 1 ind. Tennvalen, Tenna 9/5* (D) (PSH, Kjell Isaksen, Arild R. Espelien).
Røst: 1 ind. v/flyplassen, Røstlandet 6-12/6 (SBA).

Vipe *Vanellus vanellus*

Vinterobs.: Røst: 2 ind. Røstlandet først i des. (RØF).

Polarsnipe *Calidris canutus*

Vinterobs.: Herøy: 3 ind. Tennvalen 24-

30/12* (D) (AIO, COL).

Høyt antall: Fauske: 420 ind. Klungset 18/5 (Raymond Birkelund).

Sandløper *Calidris alba*

Tidlig obs.: Hadsel: 2 ind. Sand 4/6 (FSO).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

Vårobs: Fauske: Inntil 5 ind. 29-30/5
Klungsetfjæra (THE, AIO, COL).
Rana: 6 ind. 21/5 og 9 ind. 29/5 Engasjyn
Naturreservat (AIO, COL).
Saltdal: 1-2 ind. på Skansøyra 8 ganger i perioden 18/5-29/6. Tidvis intens spilling (JÅA).
Vega: 1 ind. Kirkøy 20/5 (TKO).

2000-02: Saltdal: Skansøyra: 1 ind. 25-31/5-00, 1 ind. 26+31/5-01 og 6+1 ind. 26+28/5-02 (JÅA).

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

Andøy: 1 ind. Baråa, Dverberg 27+31/5** (JHM). Funn nr. 6 i Nordland (vel 100 i Norge) av denne vaderen som hekker i Nord-Amerika og Nordøst-Sibir.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea*

Vår-/sommerobs.: Røst: 2-3 ind. Røstlandet ultimo mai og 1 ind. ultimo juni (RØF).

Myrsnipe *Calidris alpina*

Vinterobs.: Herøy: hhv 3 og 1 ind 24 og 30/12* (D) Tennvalen (AIO, COL).

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*

Bodø: 2 ind. Seinesodden 23/8 (ØBI, Asle og Ole Birkelund), 1 ind. Rønvikjordene 9/11 (THE).

Meløy: 1 ind. Dalen 26/10 (Magnar Fagerli).

Rødøy: 2 ind. Myken, 11-12/10 (TKO).

Røst: 1 ind. (forskjellige) på Røstlandet hhv 15, 19, 20 og 27/9 (MEG m.fl.).

Træna: 2 ind. Selvær 19/10 (TKO).

Arten er nok mye vanligere på høsttrekk enn tidligere antatt. Hovedgrunnen er artens levevis som gjør at den er lett å overse. Den trykker svært hardt. Flyr ikke opp før en nesten trækker på den.

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Vinterobs.: Herøy: 1 ind. Gotløya, 23/12 (AIO, COL).

Meløy: 2 ind. Bjæringen februar (Sverre Birkelund).

Vestvågøy: Sett 3 ulike steder ved juletider (NVL).

Vega: 1 ind. Vallsjø 28/12 (JAN).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Rana: 1 ind. Tverråga ved Gruben kirkegård, Rana 5/6* (POS).

Fra 2002: Saltdal: 3 spillende ind. v/Dversetvatnet 8+15/6 (JÅA).

Fra 1980-1990-tallet: Alstahaug: Austbø: En spillende M første halvdel av 80-tallet* (D) samt en noen år senere* (D) (Trond Carlsen). To hekkefunn med to års mellomrom siste halvdel av 80-tallet* (Roald Jensen). (Alt rapportert av THC).

Svarthalespove *Limosa limosa*

Sannsynlig hekking, Vestvågøy: Paring observert på Storeide (Lennart Vebostad).

Annet utenom Lofoten/Vesterålen: Alstahaug: 1 ind. Tjøtta 7/5 (PSH) og 9/10 (PSH,TKO, MMØ).

Herøy: 1 ind. Tennvalen, Tenna 7/5 (PSH, Carl Mitchell).

Narvik: 2 -13 ind. Håvikleira i perioden 25/8 - 2/10 (Edgar Edwardsen, Jan Erik Berglihn).

Vega: 1 ind. Kirkøy og Nes 20-22/5. Fuglene viste karakterene til ua. islandica (TKO). Det er denne underarten som er vanligst i Nordland.

Lappspove *Limosa lapponica*

Høyt antall: Alstahaug: 82 ind. Søvik 2/5 (PSH).

Sommerobs.: Fauske: 6 ind. Klungset 9/6 (THE).

Røst: 1 ind. Røstlandet 6/6 (Christer Kamsvåg, Espen Dahl).

Sotsnipe *Tringa erythropus*

Vår-/tidlig sommerobs.: Andøy: 1 ind. Andøy flystasjon 22/5 (EBE).

Fauske: 1 ind. Kvitblikkvannet 29/5 (THE) og 30/5 (AIO, COL).

Røst: 1 ind. Ystnes, Røstlandet 8/6 (SBA).

Vestvågøy: 1 ind. i Halsvågen 25/6 (HHO).

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

Høyt antall: Fauske: 16 ind. Klungset 27/6 (THE).

Skogsnipe *Tringa ochropus*

Rana: 1-2 ind. i mai og juni, også fluktspell, Granhei (AEN).

Saltdal: 1 ind. i Nestbyholmen 10+16/5, 1 på Brenna 21/5 og 1 vest for Sundby 1/6 (JÅA).

Fra 2000+02: Saltdal: Nestbyholmen: 2 ind 13/5 og 1 ind. 3 dager 13/5-1/6-00. 1 ind. spilte 30/4-12/6-02 samt 1 ind. 22/6-02. Alt (JÅA).

Grønnstilk *Tringa glareola*

Lofoten: Røst: 3 ind. Røstlandet 19/5 (RØF).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

Kysthekking: Røst: Oppmot 10. ind. på Røstlandet om sommeren. "Noen" hekket (RØF).

Høyt antall: Bodø: 43 ind. Bodøsjøen 30/7 (THE).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*
Fra 2002: Røst: 1 ind. på Røstlandet 1/10**
(MEG). Funn nr. 10 i Nordland (ca. 70 i
fastlands-Norge) av denne arten som hos
oss kun hekker på Svalbard.

Polarjo *Stercorarius pomarinus*

Alstahaug: 1 ind. (sannsynligvis 1K) Ham-
nesleira, Offersøy 17/9* (PSH).

Andøy: 5 ad., min 2 lyse, vest for Andøya
12/7* (JST).

Lurøy: Ca. 15 ind. på sjøen sør for Onøy,
9/5. Trolig alle lys fase (AIO, COL).

Rødøy: 1 ad. på sørtrekk Myken 11/10*
(TKO).

Røst: Trekkobs: 11 ad. 22-26/5 (B. Lin-
nehol), 1 ad. v/Skomvær 3/6 (E. Dahl, C.
Kamsvåg), 2 ad. v/flyplassen 9/6 (SBA), 1
M v/Grimløya 23/6 (T. Anker-Nilssen, T.
Aarvak) og 1 ad. 29/9 (RØF).

Vågan: 9 ind. v/Laukvik 9/6* (FSO) og 1 ind.
nordøst for Laukvik 31/7* (FSO, HVÅ).

Træna: Ca. 50 ind. trakk mot nordover
Trænfjorden 9/5 (AIO, COL).

Fjelljo *Stercorarius longicaudus*

Herøy: 3 ind. på trekk Tenna 18/5 (PSH).

Vestvågøy: 3 ind. på Sandøya, 25/5 (JST).
Ny art for kommunen.

Vågan: 5 ind. jaget av vandrefalk v/Hen-
ningsvær 30/5 (JST).

Storjo *Catharacta skua*

Hekking: 1 par Røst. 8 ind. sett samtidig i
sommerhalvåret. Trekk av 1 ind. 16+18/9
(RØF).

Andre obs.: Andøy: 1 ind. 12/7, 3 ind. 31/7
vest av Andøya (JST). 2 ind. Nordmela
25/7 (JHM).

Moskenes.: 1 ind. Moskenes 18/5 (THE). 1
ind. øst av Å 4/8 (JST).

Vestvågøy: 1 ind. utenfor Stamsund 21/7
(Inge A. Strømnes).

Vågan: 2-3 ind. nordøst for Laukvik 31/7
(FSO, HVÅ).

Hettemåse *Larus ridibundus*

Høyt antall: Alstahaug: Ca.1300 ind. 1/3
Søvik (PSH).

Sildemåse *Larus fuscus*

Vinterobs: Alstahaug: 1 ind. (graellsii)
Vikholmen, Søvik ved juletider* (THC).

Tidligste vår: Vestvågøy: Gravdal 23/3. Viste
karakterene til underarten graellsii (HHO).

Annet: Lurøy: Ca. 70 par som viste kara-
kterene til den nordlige underarten fuscus,
hekket på 4 lokaliteter (Sigur Reløy, Espen
og Gaute Dahl). Dette etter flere års fravær.
Røst: "Flere" lyse par med vellykket hek-
king (RØF).

Grønlandsmåse *Larus glaucooides*

Sommerobs.: Rana: 1 ind. i Ranaelva ved
Skonseng 18/6 (AEN).

Polarmåse *Larus hyperboreus*

Høyt antall.: Andøy: Min. 70 ind. på An-
denes ca. 15/3 (JHM).

Krykkje *Rissa tridactyla*

Uvanlig lokalitet: Sørfold: 1 ind. (1K)
Mørsvikbotn, innerst i Mørsvikfjorden
16/8 (POS). Lokaliteten ligger rundt 40 km
fra fjordgapet.

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Hadsel: 1 ind. Hadselsand 4/6* (FSO). Ny
art for Austvågøya. Funn nr. 5 i Nordland
av denne terna som her til lands kun har
hekket noen få ganger helt i sørvest.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

Innlandshekkning: Ballangen: Flere par juni
Djupvannet (Harry Ødegaard).

Hvitvingesvartrterne *Chlidonias leucop-
terus*

Alstahaug: 1 ad. Prestegården, Tjøtta 11/6** (D) (PSH). Funn nr. 5 i Nord-land (ca. 25 i Norge) av denne arten som nærmest hekker i Øst-Europa.

Polarlomvi *Uria lomvia*

Andøy: 3 ad. Bleiksøya 30/6* (BHR).
Røst: 1 ind. Røstlandet 20/9* (John Grøn-ning).

Alkekonge *Alle alle*

Sommerobs.: Bodø: 1 ind. Seinesodden 26/7 (ØBI). Første sommerobs. i kom-
munen.

Ringdue *Columba palumbus*

Sen obs.: Vågan: 1 ind. Vikan, Lille Molla 8/11 (FSO).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

Hekking: Bodø: Fortsatt flere titalls par i byen. Ikke uvanlig overvintrer (HEG, MEG).

Vega: Ca. 10 ind. Gladstad 22/2 (TKO). Også sett andre steder i kommunen (JAN).
Hekker.

Andre obs.: Alstahaug: 1 ind. Tjøtta 22-23/4 (PSH, Ole Petter Martinsen) og 2 ind 19/10 (PSH).

3 ind. Sandnessjøen 13/11 (PSH, Lise Hat-ten).

Brønnøy: Min. 4 ind. i Brønnøysund 5/1 (POS).

Herøy: 1 ind. Lenning, Sør-Herøy 2/5 (AIO, COL).

Røst: 1 ind. Røstlandet 8-20/6 (RØF).

Vestvågøy: Observasjon av et enkelt ind. flere steder rundt Buksnesfjorden året gjen-
nom (NVL).

Vågan: 2 MM i Henningsvær hele året (JST).

Turteldue *Streptopelia turtur*

Bodø: 1 ind. (1K) Bodøsjøen 19-20/10* (THE).
Røst: 1 ind. (1K) Røstlandet 17/9* (D), 2 (1K) fra 24/9 (MEG m.fl.). Holdt sammen inn i okt.

Vega: 1 (1K) ind. Vallsjø 19-20/9 (TKO, MMØ, JAN).

Vestvågøy: 1 ind. (1K) på Bøstad 1-10/11* (D) (Børge Klevstad m.fl.)

Vågan: 1 ind. Ørsnes 25-30/9* (Jens-E. Henriksen m.fl.) og 1 ind. Sponga, Laukvik 30/10 (FSO).

Hubro *Bubo bubo*

Vågan: 1 ind. Framnesvika, Store Molla 7/11 (FSO, Andy Sortland). 2. obs. i Vågan etter 1974.

Fra 2002: Saltdal: 1 voksen F funnet død, kraftlinje, v/Setså ca. 15/4 (JÅA).

Snøugle *Bubo scandiacus* (= *Nyctea scan-
diaca*)

Nesna: 1 ind. (1K?), Skogsøy 24/10 (AIO).

Vågan: Rester etter et dødt. ind. v/Matmora (789 m.o.h.), Laukvik 18/5 (FSO).

Haukugle *Surnia ulula*

Hekking: Andøy: 1 par med minst 4 flygedyktige unger i Forfjorddalen, 18/7 (BHR).

Vågan: 1 par m/min. 2 unger på Myrland (JST, O. Olufsen). 2. hekking i Lofoten.

Utflyøyet haukugleunge fra Lofoten.
Foto: John Stenersen ©

Fra 2002: Saltdal: 6 unger i kasse v/Jarbruvatnet (JÅA).

Andre obs. i 2003: Brønnøy: 1 ind. v/Granåsen, Storbørja 5/9 (Geir Gaarder).

Meløy: 1 ind. Bjærangsdalen 29/9 (Ole Birkelund).

Spurveugle *Glaucidium passerinum*

Nordfylket: Sortland: 1 ind. på Steiro 29/1 (BHR). Sannsynligvis den første obs. i Vesterålen.

Hekking: Fra 2000-01: Saltdal: 4 unger i ulike kasser på Nestby (JÅA).

Lappugle *Strix nebulosa*

Andøy: 1 ind. på Andenes 6/2* (D) (Andøy-posten). Sett på Åse 3/2 der den da skal ha vært i minst 3 uker (JHM). Funn nr. 12 i Nordland av denne arten som hekker i nordlige deler av barskogsbeltet i Eurasia og Nord-Amerika. Meget sjelden hekkefugl helt øst i Norge.

Hornugle *Asio otus*

Andøy: 1 ind. hørt 22/4. Muligens 1. obs. i Vesterålen (Ole Petter Bergland).

Røst: 1 ind. på boreskip SV av Røst 14-15/5 (B. Linnehol) og 1 ind. v/flyplassen 18/5 (SBA).

Tårnseiler *Apus apus*

Hekking: Fra 2000+02: Saltdal: På hus på og ved Rognan, også i kasser (JÅA).

Isfugl *Alcedo atthis*

Vågan: 1 F funnet dødt (fersk) i Svolvær 9/7* (D) (Gillian Mc Cabe). Funn nr. 2 i Nordland Det første funnet må en helt tilbake til 1919 for å finne. I Norge hekker arten sporadisk på Østlandet.

Bieter *Merops apiaster*

Alstahaug: 1 ind. Tjøtta 22-29/7** (D)

(THC m.fl.). Funn nr. 6 i Nordland (vel 50 i Norge) av denne arten som nærmest hekker sør og øst i Europa.

Hærfugl *Upupa epops*

Rana: 1 ind. Storforshei 2/10 (Harald Fagerhaug).

Træna: 1 ind. Husøy 7/10 (Ivar og Viviann Johansen, Nils Ove Nilsen)..

Vågan: 1 ind. sett flere steder i Svolvær ultimo september, bl.a. Krokveien 20/9 (Marit Gabrielsen og Finn Fagerhaug). 1 ind. (de samme?) Sandsletta v/Laukvik 17/10 (FSO).

Vendehals *Jynx torquilla*

Meløy: 1 ind. Holandsfjord 24/6 (Eli Bratland, ØIB).

Sømna: 1 ind. hørt mellom Moberget og Odden, Frillstadstranda vest 26/5 (POS).

Gråspett *Picus canus*

Alstahaug: 1 M Tjøtta 1-5/1 og 20-31/12 (PSH). 1 ind. Skei/Skeilia 18+28/4 og 25/6 (PSH. m.fl.).

Hemnes: 1 M Holmholmen 26/6 (KAM).

Meløy: 1 ind. Vallsjøen april (Terje Tindvik).

Vefsn: 1 ind. hørt Steinholmen, Elsfjord 21/9 (POS).

Grønnspett *Picus viridis*

Brønnøy: 1 ind. hørt ved gjentatte anledninger øst for Lislhølvatnet 26/5, i et område med en rekke store ospetrær som ville utgjøre et utmerket hekkehabitat (POS). Også 1 ind. Hommelstø, 7/9 (Arne Hegge-land, Geir Gaarder, Tom Hellik Hofton).

Svartspett *Dryocopus martius*

Hemnes: 1 ind. Korgen 13/9 og 5/11 (KAM).

Rana: 1 ind. sett/hørt flere ganger Langvassdeltaet 25/2-13/10 (Asmund Ravnå) og 1 ind. Straumen om "sommere" (Per Straumfors).

1 ind. hørt ovenfor Hauknes 30/6 (AEN).
Rødøy: 1 ind. Kilamyran okt. (Oddvar Sleipnes).

Dvergspett *Dendrocopos minor*

Hekking: Alstahaug: Reirhull i osp vest av riksvei 17 Skei 18/4 (PSH m.fl.).

Saltdal: Min. 4 par hekket mellom Rognan og Sundby. Mange obs. av trommende ind. (JÅA).

Annet: Gildeskål: 1 ind. Sandhornøya 9/11 (Håvard Eggen, Geir Johnny Monsen).

Vevelstad: Bønnålia 2/9 (Tom Hellik Hof-ton).

Fra 2002: Hekking: Saltdal: Mange obs. våren/sommer. Ett hekkefunn i Nesbyholmen (JÅA).

Annet fra 2002: Rødøy: 1 M Gjervalelva 26/8 (Tor Skjetne).

Fra 2000-01: Saltdal: Mange obs. mellom Rognan og Nestby 8/4-1/6-00 og 11/2-4/7-01 (JÅA).

Tretåspett *Picoides tridactylus*

Hekking: Rana: 1 par m/unger Andfiskvatnet juli (Steve Bickford).

Vefsn: Familiegruppe på min. 5 ind. Her-ringbotn 12/7 (AIO, COL).

Annet: Gildeskål: 1 ind. Sandhornøya 9/11 (Håvard Eggen, Geir Johnny Monsen).

Saltdal: 1 trommende ind. Knallerdalen 4/3 og 3/5. 1 ind. Viskis 17/6 (JÅA).

Fra 2000-2002: Saltdal: 2 ind. trommet v/ Jarbruvatnet 14/5-00. 1 ind. trommet nesten daglig v/Ingebortvatnet 28/1-27/5-01. 1 M v/Risvatnet 30/7-01. 2 MM i Storgraddis 19/5-02, sannsynlig hekking. 1 M v/Jarbruvatnet 17/8-02 (JÅA).

Sanglerke *Alauda arvensis*

Hekking: Røst: Noen få par Røstlandet (RØF).

Vågan: Noen få par Gimsøya (NVL).

Sandsvale *Riparia riparia*

Hekking: Vefsn: Maks. 58 reir Ånes, Fus-tvannet 13/7 (AIO, COL).

Vestvågøy: Ca. 20 par v/Vik kirkegård (HVÅ).

Innrapporterte hekkefunn, "rangert" etter dato, fra 2003 (alle POS): ca. 45 reirhull Villmoen, Hemnes 31/5, ca. 45 reirhull Øverøya, Vefsn 10/7 (lokaliteten ble sjekket på nytt 27/7, men var da delvist rast ut. Kun ca. 30 reirhull gjensto og ingen svaler ble observert.), min. 90 reirhull Finneid, Fauske 14/7, min. 20 reirhull Forsbakken, Rana 19/7, ca. 75 reirhull v/Laksåga i Nordfjorden, Sørfold 16/8.

Fra 2001: Nesna: Ca. 10 reir i Nesna sen-trum (B. S. Pedresen til AIO).

Tartarpiplerke *Anthus novaeseelandiae richardi*

Bodø: 1 ind. (1K?) Rønvikjordene 19/10* (THE). Ny art for Bodø kommune.

Hadsel: 1 ind. Grunnførneset, Grunnfør 17/10* (FSO).

Rødøy: 2 ind. rastene Myken 11/10* (TKO, MMØ).

Røst: 1 ind. (1K?) Røstlandet 4-5/10* (THE).

Funn nr. 7-10 i Nordland av denne arten som nærmest hekker i Sibir.

Lappiplerke *Anthus cervinus*

Hekking: Meløy: 1 ind. i hekkedrakt i nærheten av reir m/5 egg v/Skålvikvannet, Halså 9/6* (Foto av egg) (Sverre Birke-lund). Ny art for kommunen.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi*

Fra 2002: Røst: 1 ind. på Røstlandet 19-21/9** (MEG, THE, SBA) og 1 ind. 2/10** (MEG, HEG, JHM). Regnes av NSKF som trolig samme ind. Teller derfor som ett funn, nr. 2 i Nordland (9 i Norge) av denne piplerka som nærmest hekker nord i Russland.

Sitronerle *Motacilla citreola*

Fra 2002: Røst: 1 ind. (1K) på Røstlandet 18/8** (D) (MEG, THE). Funn nr. 6 i Nordland, alle på Røst, av denne arten som hekker helt øst i Europa. (63 funn i Norge).

Linerle *Motacilla alba*

Sen obs.: Bodø: 1 ind. i Bodø sentrum 20/11 (THE).

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Hekkeadferd/mulig hekking: Hamarøy: 1 engstelig par Oppeid 10-11/7 (KAM).

Saltdal: 1 par i Viskis 17/6 (JÅA).

Høyt antall: Sortland: Fortsatt mye fugl på nyåret. Min. 500 ind. på Sortland 18/1 (BHR).

Bodø: Min. 700 ind. i Bodø sentrum 26/10 (THE).

Sommerobs.: Rødøy: 1 ind. Kila juni (Helga S. Hammer).

Hekking 2002, Saltdal: 2 ad. v/Jarbruvatnet 4/8 og 2 ad. og 1 ungfugl samme sted 17/8 (JÅA)

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes*

Vinterobs.: Alstahaug: 1-3 ind. Tjøtta både først og sist på året (PSH).

Herøy: 1 ind. Silvalen 23+30/12 og 1 ind.

Flostad, Sør-Herøy 24/12 (AIO, COL).

Vega: 1 ind. Holandsosen 5/3 (JAN).

Vestvågøy: 1 ind. på Ballstad hele vinteren (jan.-mars) (John Gunnar Halse).

Rødstrupe *Erithacus rubecula*

Vinterobs.: Alstahaug: 1 ind. Søvikmoen 24/12-02 - 2/1 samt 23-31/12 (THC) og 1 syngende ind. Parkveien, Tjøtta 1/3 (PSH).

Andøy: 1 ind. Ånes 25/1 (JHM).

Flakstad: 1 ind. Vareid 20-26/12 (Frithjof Henriksen).

Herøy: 1 ind. Silvalen 23/12 (AIO, COL).

Røst: 1 ind. flere ganger i des. (SBA).

Saltdal: 1 ind. overvintret på Bakken 2002-2003 (JÅA).

Fra 2002: Saltdal: 1 ind. på Røkland vinteren 2001-2002.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Sen obs.: Rødøy: 2 ind. (1 ringmerket) Myken 10-12/10 (TKO, MMØ).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Sene obs.: Røst: En rekke observasjoner på Røstlandet fra midten av sept. og ut okt. av ind. med utseende som pekte mot den grønlandske underarten leucorhoa, men sikkert bestemmelse krever fugler i hånd (RØF).

Ringtrost *Turdus torquatus*

Vinterobs.: Meløy: 1 ind. Oldra januar (Rigmor Kildal).

Nesna: 1 M sett flere ganger i hager i Nesna sentrum januar – februar (Jan Olav Osen m.fl.).

Måltrost *Turdus philomelos*

Vinterobs.: Vågan: 1 ind. i Laukvik fra 10/2 og ut mnd. (FSO).

Rørsanger, Røst. Foto: John Stenersen ©

Rødvingetrost *Turdus iliacus*

Vinterobs.: Brønnøy: 1 ind. Brønnøysund 5/1 (POS).

Sortland: Min. 7 ind. på Strandskog 18/1 (BHR).

Rørsanger *Acrocephalus palustris*

Røst: 1 ind. (1K) Røstlandet 19-21/9* (D) (MEG m.fl.). Funn nr.2 i Nordland av denne arten som i Norge hekker fra Rogaland og østover, særlig i kystnære områder.

Hauksanger *Sylvia nisoria*

Vågan: 1 ind. Nordmarka, Øyhelle, Store Molla 27-29/9* (FSO).

Røst: Min. 10 ind. i perioden 16/9-7/10 (MEG m.fl.)

Hauksanger, Røst.
Foto: Martin Eggen ©

Møller *Sylvia curruca*

Meløy: 1 syngende ind. Enga 29/6 (ØBI).
Lurøy: 1 syngende M Ulvøya, Sleneset 20/6 (PSH).

Røst: Flere obs. Røstlandet: 1 ind. ultimo mai og først i juli (H. Eggen m.fl.). Ny fugl sist i juni (THE). Min. 7 ind. i sept (MEG m.fl.).

Træna: 1 ind. Selvær 19/10 (TKO).

Tornsanger *Sylvia communis*

Hekking: Herøy: Syngende M 26/6 og med mat i nebbet Gotløy, Herøy 25/7 (AIO),

COL).

Nordfylket: Røst: 1 ind. Røstlandet medio mai (RØF).

Hagesanger *Sylvia borin*

Sen obs.: Røst: 1 ind. Røstlandet til midten av okt. (RØF).

Munk *Sylvia atricapilla*

Hekking: Nesna: M med mat i nebbet ca. 1 km nord for Nesna 23/6 (AIO).

Vinterobs.: Andøy: 1 ind. Åse des. (JHM).

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Lurøy: 1 ind. Sleneset 12-15/9* (TKO, MMØ).

Røst: 1 ind. Røstlandet 26/9 og 3-4 28/9 (RØF).

Saltdal: 1 ind. Høyjarfallmoen 25/9* (JÅA).

Træna: 2 ind. (1 ringmerkt) Husøy 12-14/9* (TKO).

Vestvågøy: 1 ind. på Toftan 11+12/9* (D) (ringmerket) (HVÅ) og 1 ind. på Gravdal 20/9* (HHO).

Vågan: 1 ind. Framnesvika, Store Molla 13/9* (FSO).

Denne arten hekker fra Uralfjellene og østover.

Gulbrynsanger, Røst.
Foto: Martin Eggen ©

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix*

Røst: 1 ind. Røstlandet 15-16/9 (ringmerket) samt 1 ind. 20/9 (RØF).

Furusanger *Phylloscopus orientalis*

Fra 2002: Røst: 1 ind. Røstlandet 21-22/9** (D) (MEG, SBA). Ny art for Nordland og Norge (?) av denne arten som nylig er skilt som egen art fra bonellisanger. (Det kan dog ikke utelukkes at det finnes en furusanger blant de 6 gamle funnene en har av bonellisanger i Norge. Disse gamle funnene vil nå bli gjennomgått på nytt av NSKF.) Arten hører hjemme i Sørøst-Europa og Vest-Tyrkia.

Fuglekonge *Regulus regulus*

Vinterobs.: Vefsn: 2 ind. Heerregenvuemie ("Herringdalen") 15/2 (POS).

Gråfluesnapper *Muscicapa striata*

Sen obs.: Træna: 1 ind. Selvær 19-21/10 (TKO, MMØ).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Hekking, Saltdal: 1 kull på Røkland 21/6 og 1 på Høyjarfallmoen 2/7. Dessuten 1 ind. Saltnes 23-24/4 og 1 ind. Høyjarfallmoen 2/5 (JÅA).

Annet: Rødøy: 2 ind. Myken 11/10 (TKO). Sortland: 15. ind. Strandskog 3/2 (BHR) og min. 20 på Strand 10/10 (Edon Hansen). Vestvågøy: 1 ind. Stamsund ca. 20/1 (ABS) og ca. 10 innerst i Børdalen 12/10 (Johan Sirmes).

Vågan: 10-12 ind. i Svolvær ca. 15/10. Fra 2001-02: Saltdal: 2001: 6-8 ind. v/Engan 28/10. 2002: 1 ind. på Høyjarfallmoen 4/5. Dessuten småflokker samme sted 20+28/6 og 8/8 (JÅA).

Toppmeis *Parus cristatus*

Fra 2000: Saltdal: 1 ind. v/Osøyra 23/11 (JÅA).

Svartmeis *Parus ater*

Hekking: Rana: Par med unger Straumen,

Mo i Rana (AIO, COL).

Fra 2000: Saltdal: Hekket i trekryperkasse på Nestby (JÅA).

Nordfylket: Sortland: 5 ad. ringmerket Steirolia og flere kull funnet 22/6 (BHR).

Vestvågøy: Inntil 3. ind. på Gravdal ut mars (fra 30/10-2002) (Jon Olav Larsen). Dessuten 1 ind. Stamsund 14 dg. først på året (samme ind.som i 2002?) (ABS).

Vågan: 1 ind. Ulvåg i april (Oddvar og David Hansen) og 1-2 ind. i Henningsvær 13-14/11 (JST).

Blåmeis *Parus caeruleus*

Hekking: Lofoten/Vesterålen: Sortland: To kull på hhv 11 og 10 unger ringmerket 22/6 (BHR). Første registrerte hekking i Vesterålen.

Vågan: 5 nytutfløyene unger i Laukvik, ultimo august (FSO). Muligens 1. hekking i Lofoten.

Annet: Røst: 1 ind. på 11/10 (RØF). 2. funn på øya.

Arten er på fremgang i fylket.

Trekryper *Certhia familiaris*

Alstahaug: Inntil 5 ind. Tjøtta 14-20/10 (PSH).

Bodø: 1 ind. Hokkåsen 24/10 (Stian og Truls Johannesen).

Tornskate *Lanius collurio*

Lurøy: 1 hofarget ind. Kvina, Lurøy 12/7* (Jostein Solvang).

Røst: 1 ind. sør på Røstlandet 16-18/9 (RØF). Funn nr. 19-20 i Nordland. Hekket i Norge i Rogaland, Agderfylkene og på Østlandet.

Varsler *Lanius excubitor*

Alstahaug: 1 ind. Tjøtta medio aug. (Brynjulf Liland).

Bodø: 1 ind. Helligvær 12/5 og 29/6 (Thorbjørn Pedersen).

Rana: 1 ind. v/Ravnå, Langvatnet 5-8/1 (Asmund Ravnå).

Saltdal: 1 ind. Junkerdalen, Saltdal noen dager først på året (Kirsten Norbereggen).

Vågan: 1 ind. Laukvik 30/10 (FSO).

Notteskrike *Garrulus glandarius*

Nordfylket: Hekking: Bodø: Flere par hvert år (THE).

Annet: Narvik: Ca. 2 ind. Håvik oktober (pers. med. til Edgar Edvardsen).

Vågan: 1 ind. Sandsletta 18/10 (FSO).

Lavskrike *Perisoreus infaustus*

Hattfjelldal: 2 ind. øst for Fossum i Susendalen 1/3 (POS).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

Saltdal: 1 ind. Junkerdalen 1-8/1 (Kirsten Norbereggen). Samme ind. som var der på slutten av 2002. Sannsynlig sibirnøttekråke *N. c. macrorhynchos*,

Kaie *Corvus monedula*

Bodø: 1 ind. Tverlandet først på året (meldt til Harald Misund).

Meløy: 2 ind. Bjæringen 26/4 (Raymond Birkelund m.fl.) og 1 ind. Halså 10/5 (Roar Nilsen).

Flakstad: 1 ind. Fredvang 14-15/4 (Sten Solhaug).

Kornkråke *Corvus frugilegus*

Meløy: 1 ind. Halså 10/5 (Roar Nilsen), 1 ind. Bjæringen 19/5 og 1/7 (Raymond Birkelund).

Vågan: 1 ind. (ad.) Delp 23/3 (FSO).

Kråke *Corvus cornix*

Høyt antall: Alstahaug: Ca. 1100 ind. ved riksvei 17, Sandnessjøen 22/2 (PSH).

Stær *Sturnus vulgaris*

Høyt antall: Alstahaug: Ca. 2000 ind. Tjøtta 10/10 (PSH).

Rosenstær *Sturnus roseus*

Røst: 1 ad. Røstlandet 4/8** (D) (JST).

Fra 2002: Andøy: 1 ad. M kirkegården Andenes 9/8** (JHM).

Vega: 1 ad. Akerbakken 28/7** (D) (Bård G. Stokke, MMØ, TKO).

Funn nr.13-15 i Nordland (knappt 130 i Norge). Arten hekker nærmest fra Svartehavet og østover.

Ad. rosenstær i august på Røst.
Foto: ThorEdgar Kristiansen ©

Pilfink *Passer montanus*

Narvik: 1 ind., sammen med gråspurv, Håvikleira 9/9 (Jan Erik Berglihn).

Bokfink *Fringilla coelebs*

Vinterobs.: Alstahaug: Parkveien, Tjøtta: 1 M 6/12 og 1 par 16-18/12 (PSH). Dessuten 2MM og 1F Søvikmoen 23-31/12 (THC).

Bodø: 1 ind. på Rønvikjordene 23/2 (THE).

Saltdal: 2 ind først på året (JÅA).

Vestvågøy: 1 F på Toftan 18-31/12 (HVÅ).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*

Høyt antall: Ca. 500 ind. Tjøtta, Alstahaug 28/8 (PSH).

Vinterobs.: Alstahaug: 1 ad. F Søvikmoen, 24-28/12 (THC).

Herøy: 2 ind., F + M, 23-24/12 Silvalen (AIO, COL).

Vestvågøy: 1 ind. på Toftan 29-30/12 (HVÅ).

Vågan: 1 ind. Laukvik 7/12 (FSO).

Stillits *Carduelis carduelis*

Alstahaug: 1-3 ind. Tjøtta 10/2-10/3* (PSH, Lise Hatten).

Fra 1987: Bodø: 1 ind. Os, Kjerringøy juni (Helge Nilsen, meldt til Magne Myklebust).

Funn nr. 7-8. i Nordland av denne arten som i Norge har størst hekkeutbredelse rundt Oslofjorden.

Grønnsisik *Carduelis spinus*

Vinterobs.: Alstahaug: 1 ind. Søvikmoen 24/12 (THC).

Rana: 1 ind. Ytteren 14/12 (AEN).

Sannsynlig kysthekking: Vestvågøy: 2 ind. Lauvdalen 22/6 (FSO).

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Hekking: Alstahaug: 1988 eller 1989: 1 par i ved reir like ved havørnreir, Austbø mai-aug*. Ingen obs. av arten siden (Roald Jensen til THC). Hekket tidligere sporadisk i Alstahaug og på Dønna.

Bergirisk *Carduelis flavirostris*

Vinterobs.: Hadsel: 1 ind. (F?) Sandfjæra, Sand 2-3/1 (FSO, Sondre Sortland)..

Vestvågøy: 4 ind. Eggum 23/2 (Børge Klevstad, HHO).

Gråsisik *Carduelis flammea*

Høyt antall: Alstahaug: Ca. 2200 ind. Søvik 1/3 (PSH).

Brunsisik *Carduelis (flammea) cabaret*

Alstahaug: 3-4 ind. sammen med 900-1000 gråsisik og 1 polarsisik Tjøtta 4/3 (PSH).

Bodø: 1 ind. kontrollert av ringmerker på Rønvikjordene, 23/2 (THE). Uvanlig om vinteren.

Vestvågøy: 1 ind. ringmerket på Toftan 25/8 (HVÅ).

Meløy: 2 ind. Halså 22/2 (ØBI, Jonas Bjørkli).

Ellers er det flere ganger observert enkeltindivider i flokker av gråsisik. I fagmiljøene diskuteres for tiden status til denne formen som inntil nylig ble betraktet som en underart av gråsisik. Resultatet blir kanskje at splittelsen oppheves.

Vinterfunn av brunsisik fra Bodø.

Foto: ThorEdgar Kristiansen ©

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Alstahaug: 1 F sammen med min. 15 grankorsnebb Tjøtta 26/11* (PSH).

Vågan: 2 ind. (F eller ungfugl) Laukvik 21/5 (FSO).

Fra 2002: Meløy: 1 ind. Ågskaret ”på tampen av vinteren” * (D) (Mariann Bang).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Alstahaug: 1 ind. hørt Tjøtta 25/9* (PSH).

Meløy: 1 ind. Støtt, Meløy 29/7* (ØBI, Asle Birkelund).

Saltdal: 1 ind. [F eller M (1K)] Høyjarfallmoen 15-16/11* (JÅA). Rekordsen. obs.

Funn nr.11-13 i Nordland av denne arten som i Norge hovedsakelig hekker på Sør- og Østlandet.

Konglebit *Pinicola enucleator*

Brønnøy: Ca. 20 ind. Hommelstø 5/1 (POS).

Rana: Ca. 10 ind. Alteren 9-11/3 og ca. 15 ind. Utskarpen 7/11 (Stig Lundmo).

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes*

Beiar: 1 M Tållå, Troli, Beiaeren 8-9/6 (Per Ove Trolid).

Fauske: 1 ind. Sulitjelma 22/10* (D) (Kjell Lund Olsen. Wenche Spjelkavik).

Meløy: 1 ind. Halså 13/4* (Roald Grimstad).

Vestvågøy: 2 ind. Borg medio april* (Wal-fred Larsen).

Fra 2000: Saltdal: 2 ind. Høyjarfallmoen 23/4* (JÅA).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Tidlig obs.: Alstahaug: 1 M Prestegården, Tjøtta 7-8/4 (PSH, Lise Hatten).

Snøspurv *Plectrophenax nivalis*

Vinterobs.: Andøy: 30-40 ind. Andøy flystasjon - Andfjorden 9/1 (Arthur O. Nylund m.fl.).

Bodø: 1 ind. Bodø 19/1 (Helge Dypfest), 1 ind. Mørkvedbukta 14/12 (Håvard Eggen) og 2 ind. Bodøsjøen, Bodø 26/12 (THE).

Hadsel: 36 ind. Sandfjæra, Sand 2-3/1 (FSO, Sondre Sortland). 9 ind. Sommarhus 15/2 (FSO).

Skjerstad: Min. 500 ind. på trekk Misvær 23/2, ca. 3 uker tidligere enn normalt (meldt til THE).

Vågan: 2 ind. moloen, Laukvik 15/2 (FSO).

Dvergspurv *Emberiza pusilla*

Vågan: 1 M i Laukvik 16/5* (FSO). Funn nr. 4 i Nordland. Hekker sparsomt i Finnmark.

Observatørliste:

ABS-Ann Britt Simonsen

AIO-Atle I. Olsen

AEN-Arne Engås

BHR-Bjørn H. Røsshag

COL-Cecilia Olsen

EBE-Espen Bergersen

FSO-Frantz Sortland

HEG-Håvard Eggen

HHO-Helge Emil Holand

HVÅ-Harald Våge

JAN-Johan Antonsen

JHM-Jørn Helge Magnussen

JST-John Stenersen

JÅA-Johan Åge Asphjell

KAM-Kjell A. Meyer

MEG-Martin Eggen

MMØ-Morten Mørkved

NRL-NOF Rana lokallag

NBL-NOF Bodø lokallag

NVL-NOF Vestvågøy lokallag

POS-Per Ole Syvertsen

PSH-Paul Shimmings

RRI-Roar Rismark

RØF-Røstfolket

SBA-Steve Baines

THE-Thor Edgar Kristiansen

THC-Thomas Holm Carlsen

TKO-Terje Kolaas

VIA-Viggo I. Albertsen

VWE-Veronica Wennberg

ØBI-Øystein Birkelund

Om Dividalen fuglestasjon

Av Andreas Ribe Holm, 11 år, NOF-Vesterålen lokallag

*Artikkelforfatteren
med spurveugle*

Dividalen er en flott plass for ornitologer, ringmerkere og fugleinteresserte.

Jeg har vært tre helgeturer til Dividalen fuglestasjon. Fra Forfjord i Andøy, der jeg bor, har jeg reist sammen med Ole Petter Bergland. Det er 350 km å kjøre en vei, men det er ikke kjedelig fordi vi tar pauser underveis.

I Dividalen har jeg bl.a. møtt flinke og snille personer som bl.a. Karl-Birger Strann, Vigdis Frivoll; Geir-Harald Dreyer, Morten Helberg, Espen Bergesen, andværing som nå studerer fugl i Tromsø, og Jan Høgaas. Alle disse har lært meg mye om ringmerking.

Jeg har vært ved nettene og gitt poser til de som tar ut fugler av nettet, hengt posene opp på riktig plass i ringmerkingsbua, lært meg å holde fuglene riktig, artsbestemme dem, satt på ring, veid, målt vinge og kjønnsbestemt. Når Vigdis har hatt små pauser, har jeg også lært å føre dataene inn i journalen.

Mest spennende av det jeg har fått vært med på så langt, er å oppleve uglene på nært hold. Jeg har holdt både perle – og spurveugle. Da var jeg stolt! I tillegg har jeg holdt arter som blå -, kjøtt – og granmeis, rød – og blåstrupe, rødstjert, bjørkefink, sivspurv og rødvingetrost. Den mest skrikede fuglen var nøtteskrika. Kanskje det er derfor at den har fått sitt navn.

Jeg trives også godt i oppholdsbrakka. Der er det alltid god mat og snop og kose seg med. Det er underlig å ligge å forsøke og få sove når jeg hører perleuglesangen utafra brakka. Jeg har gått ugleturer og sjekket nettene i mørtna sammen med Vigdis. Å bli vekket om natta for å se nærmere på ugler, er helt ok for meg. Da sitrer det i kroppen av spenning.

Jeg er veldig interessert i ringmerking, og håper at jeg får komme flere ganger til Dividalen fuglestasjon. Der trives jeg godt, og det hadde vært fint der å bli kjent med andre unge som liker ringmerking. Jeg gleder meg allerede til neste år.

Johan Sirnes

Portrettintervju ved Helge Holand

For meg som har hatt Johan Sirnes som lærer på gymnaset, har det vært en øvelse å omtale han som Johan. Omtalen av læreren på midten av 70-tallet, var fortsatt han Sirnes. Det begynner å bli ei stund siden Johan Sirnes kom som utdannet lektor til Vestvågøy gymnas, som bilogilærer. Det synes som om Dalane i Sør-Rogaland er forlatt for godt.

Johan har nå passert 10 år som leder i Nordland ornitologiske forening, og han er en av dem som kan sette det ornitologiske arbeidet i Nordland i perspektiv.

Det ornitologiske miljøet i Nordland fikk en oppsving i 70-årene. Hva skjedde?

Det var stor naturinteresse og interesse for miljøvern på slutten av 70-årene. Her i Vestvågøy startet i første omgang Naturvernforbundet lokallag. Jeg fungerte som leder. Men så fant vi ut at de fleste medlemmene var fugleinteresserte. Vi startet lokallag i NOF med halve auditoriet fylt opp med folk, på gamle gymnaset. Dette var i 1982. Omtrent samtidig startet øvrige lokallag, med Ofoten sist i 1991.

Hvordan har utviklingen i Nordland NOF vært senere?

Det er mye av de samme folkene som fortsatt sitter i styrene. De blir nok eldre og eldre.

Mangler rekrutteringa?

De som starter ei forening, får kanskje for stort eiendomsforhold til foreninga. Personene blir også flinkere og flinkere, og det kan virke avskrekkende på nye medlemmer.

Hva har NOF i Nordland oppnådd?

Fylkeslaget består av 6 lokallag. De sitter på veldig mye kunnskap om natur og fugler. Således kan disse være en viktig opinion for å ta vare på natur og miljø.

Når folk har jobbet med fugler i 20-25 år er kunnskapen blitt ganske god. Fra 1970 var det en sjeldenhetskomite i Nordland, som registrerte. Før dette var det noen aktive som kunne skrive artikler i tidsskriftet Sterna. Fuglekunnskapen før dette var først og fremst gjennom vitenskapelige museer og forskere som også gjorde feltundersøkelser. Kjente norske ornitologer som Collet, Barth og Tome var i Nordland på slutten av 1800-tallet.

Registreringer foregår nå mye mer systematisk, og det er flere "huller" i Haftorn som er besvart ved nåværende aktivitet.

Vi som kjenner Johan noe, vet at han ikke er opptatt av å være først ute med trekkobservasjoner. Selv sjeldenheter skal det mye til for å få han til å reise ekstra, for å se etter. Konkurransen og kryssing som noen av oss andre er betydelig mer opptatt av, gir ikke de store kickene for Johan. Vi spør likevel:

Har du noen spesielle opplevelser?

Det er artig å følge med i årsrytmen og de forskjellige fuglene i de ulike årstidene. Det er jo spesielt artig med trekkfuglene om våren. Det er spennende med ryper i hagen, øya utenfor her med grågjess, fiskemåsen som hekker hvert år. Jeg gleder meg over at fuglene kommer tilbake hvert år.

Og når omramsingene fortsetter får jeg høre om tjeld og storspove og rødstilk. Det er ikke mye fokus på avvikerne i fugleverdenen. Hva har fuglemiljøet betydd for deg?

Det er en interesse. Det er artig å holde på med. Det var nesten umulig å ikke bli interessert i fugler da jeg kom til Lofoten. I sammenligning med de indre strøk i Sør-Rogaland er det et veldig rikt fugleliv her i Lofoten.

Din fugl?

Nei, ingen bestemt.

På fugleturer, der Johan er med, er de fleste opptatt av å se seg rundt og opp i luften etter fugler. Men Johan kan like godt ha blikket nedover. Og så forsøker han seg med å fortelle entusiastisk om utbredelsen av en eller annen blomst. "Denne har nordgrensa si her i Lofoten". Vi spør:

Hva er mest spennende; fugler eller blomster?

Det er spennende begge deler. Jeg har stor interesse for botanikk, men vi har jo ingen botanisk forening, kun kontakt med noen miljøer som ved Universitetet i Tromsø.

Framtidige utfordringer for fuglelivet i Nordland?

Ved at mange følger med og registrerer kan forandringer i fuglenes utbredelse registreres. Fuglene er ofte en god indikator på miljøtilstanden.

Oljevirkosomheten brer seg nordover. Nordland har kyst med rikt fugleliv og fisk. Både oljeboring og transport av olje fra Russland er viktige utfordringer, kanskje spesielt oljetransporten.

Mange fugler blir også drept på trekkrutene sine i Europa, bl.a. gjennom fangst. At overvintringsområdene for eksempel gjess nå er blitt fredet betyr mye. Gåsebestandene har økt kraftig. Dette er eksempel på viktige vernetiltak i Europa.

Orrfuglinvasjon i fiskevær

av John Stenersen

At hønsefugl kan samle seg i store flokker om høsten, er ikke noe ukjent fenomen. Men da flere dusin orrfugl vaglet seg opp på fiskehjellene i Henningsvær på seinhøsten 2003, var det mange som sperret opp øynene!

De første flokkene dukket opp i Henningsvær i november. De streifet rundt helt ute på de små holmene ut mot Vestfjorden, der det ikke er særlig annen vegetasjon enn kortvokst bjerkekratt. Så når fuglene ble urolige og ville ha oversikt, vaglet de seg opp der de fant et høyt sted å sitte; på telefonlinjer, barduner og fiskehjell.

Etter hvert fant orrfuglene seg til rette på Sauøya rett nordøst for Henningsvær. Her er det både granplantninger og lynghei, og fuglene beitet både på granskudd, og i lynngen der det sto rikelig med bær igjen etter en rik bærhøst.

På det meste var det over 40 orrfugl på Sauøya – omtrent likt fordelt mellom høner og haner. Orrhanene var ikke helt utfarget; de manglet rød kam over øyet og hadde islett av brunspraglete fjær på hode og hals. Dette tyder på at alle fuglene var årsunger.

Fuglene holdt seg på Sauøya hele vinteren, men forsvant på seinvinteren. Etter å ha hørt litt tilfeldig buldring fra hanene utover vinteren, ventet vi i spenning på om de ville etablere noen form for leik på Sauøya. Men de forlot øya før det for alvor var leiktid.

Orrfugl dukker opp her ute på øyene med jevne mellomrom, men slike antall som

dette virker å være helt unormalt. Det samme fenomenet ble observert flere steder i området. Blant annet kunne en vantro fyrvokter fortelle om en flokk orrfugl i "hagen" på Skrova fyr – en hage som består av noen glisne granbusker og ei rogn!

Franz Sortland erfarte også denne unormale masseopptredenen av Orrfugl på øyene i Vågan. Da han besøkte Skrova 29. oktober satt det 16 orrhaner på taket av Skrova Fyr, og minst 100 individer hadde tilhold på Bjørnerøya på Lille Molla 7. november.

Vi har spekulert på hva som kan utløse denne opptredenen. Det er nærliggende å tro at en kombinasjon av stor ungeproduksjon sommeren 2003 og sviktende næringsstilgang i fuglenes hekkområde utover høsten har vært årsaken, men fra faglig hold har jeg ikke fått inntrykk av at dette er noe kjent fenomen hos orrfugl.

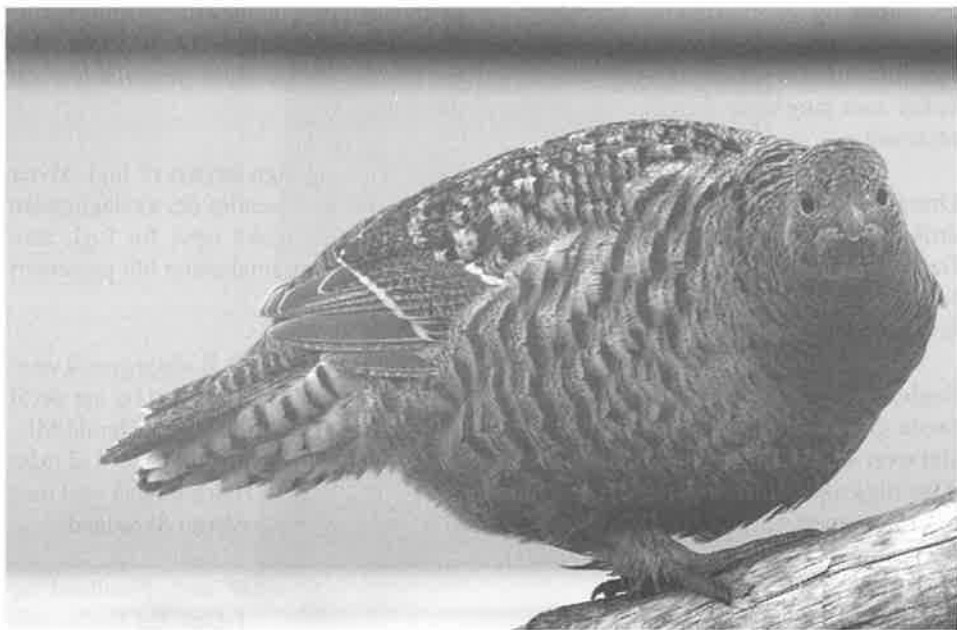

*En orrhane holder utkikk fra fiskehjell.
Alle foto: John Stenersen ©*

Orrfuglene beitet blant annet i granplantintger (over). Orrhaner med innslag av brune fjær på hodet og uten rød øyenkam tyder på at dette dreide seg om ungfugler (t.h.).

Orrfuglene ble mindre og mindre sky utover vinteren, selv om orrhøna under virket en smule skeptisk.

Fugler i Nordland

Av Kjell A. Meyer.

Ja, så var boka vår endelig ferdig etter en lang tilpassningsperiode. Det endelige produkt er vi bra fornøyd med, selv om noen av bildene ble noe mørke. I skrivende stund er det gått ut fra lagret 700 eksemplarer av de 1000 i opplaget, og det må vi være svært fornøyd med og forteller litt om interessen.

Boka er beregnet på alle som er glad i Nordlandsnaturen og dertil fuglelivet. Den er et nyttig oppslagsverk for de fleste som har med fuglelivet å gjøre, også i undervisning naturforvaltning og forskning. Boka er i mellomformat (A4-A5) med stive permer (se foto), har 159 sider og 120 fargefotos.

I korthet om bokas innhold:

Et forord og en innledning forteller litt historikk om fuglearbeidet i Nordland. Her finns også en anbefaling av felthandbøker som inngående forteller om artenes utseende.

Ørneflukt over Nordland. En særdeles fin artikkel om Nordlandsnaturens variasjoner fra kyst til fjell. Klimatiske og geografiske forhold. En stor variasjon i fuglebiotoper/ leveområder.

Fugler i Nordland. Et pionerarbeide. For første gang er det nå laget en samlet oversikt over alle registrerte fuglearter i fylket. Alle tilgjengelige registreringer er samlet og komprimert og gir en grei fremstilling over artenes forekomst (i alt 322 arter). Først med en systematisk oversiktsliste og siden en kommentardel. Bra illustrert med

fotos av fugl i sitt rette miljø og selvsagt en kilde og litteraturliste. I artikkelen omtales fredninger av Norske fugler, rødlistearter og ansvarsarter.

Verneplanarbeidet i Nordland- en statusrapport. Artikkelen gir en grei oversikt over verna og foreslått verna naturområder i fylket, både i tekst og fargekart.

Fugletrekket i Nordland. En fin omtale om trekkfuglene våre. En oppslagstabell forteller oss når vi kan vente de forskjellige fuglearter tilbake på vårtrekket, over hele fylket.

Dialektnavn på fugler i Nordland. En historisk oversikt over kommunale/regionvise dialektnavn fra hele fylket. Dialektnavn er på det nærmeste forsvunnet fra den daglige tale,- så det var viktig å få samle dette stoffet. Utrolig mange eldre personer har gitt sitt bidrag.

Noen myter og sagn knyttet til fugl. Myter og sagn var en vesentlig del av dagligtalen før i tiden, det gjaldt også for fugl, ikke aller minst. Noen smakebiter blir presentert i artikkelen.

Havørn i Bodø år 2000. Bodø regnes å være havørnkommune nr. 1 i fylket og har dertil startet en egen klubb for arten. Harald Misund som har skrevet artikkelen er i så måte en vesentlig person. Han har også vært med på å gjeninnplante havørn i Skottland .

Presentasjon av NOF avd. Nordland og alle 6 lokallagene i fylket. En fyldig pre-

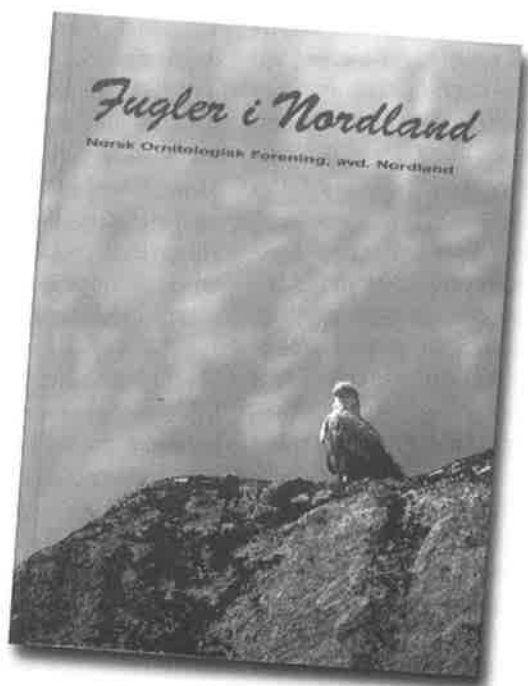
sentasjon fra hvert lokallag, historikk og gjøremål. I tillegg har hver og en av lokallagene en omtale av et par av de viktigste fuglelokaliteter i deres region. Det er: Rana, Sør-Salten, Vestvågøy, Bodø, Ofoten og Vesterålen.

Røst et viktig fugleområde i havgapet. Martin Eggen tar oss med på en tur til Røst der det er store sjanser å få oppleve sjeldne fugler. Røst er kjent for å ha et svært rikt fugleliv i trekktiden.

En av bokas intensjoner er å fremprovosere/innhente mangler, det kan være registreringer vi ikke har nådd, dialektnavn, sagn og overtro, her kan det være mye å hente til en senere revisjon.

Hvor får du kjøpt boka?

Hos alle lokallag (se adresser foran). "Restlagret" befinner seg på Rana museum Naturhistorisk avd. Mo i Rana. Ring Kjell A. Meyer på telf. 75146182 (A) 75130939 (P). 90127055. Eller bestill på e-post: meyerka@online.no. Pris kr 170.-,

Svaner i Vesterålen

Av Bjørn Harald Røsshag

Det suser i brede, hvite vinger over Vesterålen. Små flokker av en stor, langhalset fugl har kurs mot åpne vikar og grunne brakkvannspoller. Dype, klangfulle "Hoop – hoop – hoop" høres i flukt, og ved landing kraftigere, trompetlignende støt, som "hong - klong – klong". Fra flokken som allerede er kommet, hilses de nyankomne og der det er mange nok høres det som et helt orkester.

Våren er i anmarsj - det er sangsvanene, en av de første trekkfuglene som kommer tilbake.

Sangsvane *Cygnus cygnus*

I de senere år har bestanden av sangsvane hatt en eventyrlig vekst her i Vesterålen. Man kan observere store flokker av arten både i sommer- og deler av vinterhalvåret. Ved de fleste grunne, vegetasjonsrike innsjøene registreres hekkende par fra tidlig vår til langt ut på høsten.

De etablerte parene søker tilbake til hekkeområdet allerede på ettvinteren, når isen tar til å bryte opp ved de grunne brakkvannspollene. Der blir de gjerne liggende å vente på at innsjøene skal gå opp, og så snart det finnes en åpen råk der trekker de inn mot hekkplassen. Blir det kuldeperioder igjen, tvinges svanene på ny mot kystnære områder, men aldri lenger bort fra hekkplassen enn nødvendig - og er tilbake så snart mildere vær er i emning.

Noen par eller en del enslige individer kan

likevel finne mulighet til overvintring på lagelige lokaliteter i regionen, og trolig er det store deler av vesterålsbestanden som overvintrer i Lofoten. Mange trekker nok lenger sør, noen kanskje så langt som til Nordsjøen.

Ungene fra fjorårskullet følger gjerne med foreldrene tilbake til sitt oppvekstområde. De har ennå lysgrå drakt, og kan slik skilles fra foreldrenes rene, hvite til litt ut på sommeren.

Før foreldrene starter forberedelsene til ny hekkesesong, med paringsritual og reirbygging må ungene forlate. Dersom de ikke frivillig gjør det, blir de regelrett jaget ut.

Ungene har knyttet sterke bånd til foreldrene gjennom oppveksten og kvier seg for å forlate den trygge tilværelsen, da brukes det hard tukt. Foreldrene som så langt bare har vist rørende omsorg for sitt avkom, syner nå en hittil ukjent side. Med hakking og harde vingeslag blir de mest gjenstridige "krapylene" nådeløst fordrevet. Sorgfulle tar de til vingene, og med ynkelige, bebreidende utrop tar de farvel med sitt opphav.

Ungfuglene trekker til lagelige brakkvannspoller i nærheten, hvor de møter individer fra andre kull og oversommer i lag. Søskenkullene holder gjerne sammen både første og andre året etter atskillelsen fra foreldrene. Senere hen splittes de opp og danner par. Ved tre – fireårsalderen begynner så disse "forlovede parene" å søke etter aktuelle hekkplasser, fortrinnsvis i nærheten av sitt oppvekstområde dersom

det finnes ledige plasser der. De er likevel ikke hekkeklare før kanskje i fire til seksårs alderen.

Når så en hekkeplass etter nøye overveielse er funnet brukbar, benyttes den gjerne år etter år – kanskje hele livet gjennom.

Reiret bygges helst et stykke fra land, på en tue eller fra bunnen av – på en grunne i sivbeltet. Det består av plantedeler og jord (mudder) og har svære dimensjoner. Dersom det finnes en holme i vatnet foretrekkes denne, og reiret legges da oftest på toppen av holmen, slik at paret har god oversikt og kontroll over sitt revir under rugeperioden. Hannen ligger vakt i nærheten mens hoa ruger. Reviret utgjør som oftest hele vatnet – nesten uansett størrelse, og hannen tolererer ingen artsfrender innafor etter at paret har gått til hekking.

I sjeldne tilfeller hender det likevel - etter at ungene har vokst til, at et par i nærheten med mindre gunstig revir forsøker å tilegne seg en part fra en bedrestilt nabo. Dersom det blir tolerert, opprettes det straks en slags buffersone som det inntrengende paret aldri tør overskride før ungene er blitt flygedyktige.

Et eiendommelig tilfelle fant sted i Selnesvatnet siste sesong. Paret som har hekket ved vatnet i mange år, kom tilbake i vår med kullet fra i fjor som tidligere. Etter hvert jaget de bort ungene sine og noen innpåslitne konkurrenter, og var så igjen en-erådende ved vatnet.

Isen pleier imidlertid å ligge lenge på Selnesvatnet, i tillegg har menneskelig ferdsel og biltrafikk langs gårdsveien økt og gjort forholdene ved den gamle hekkeklassen

ulagelig for svanene de seneste årene. Derfor har paret funnet en alternativ hekkeplass på en holme i Svanevatnet, noen kilometer unna med en elv imellom. Der kan de gå til hekking tidligere og være tryggere mot farer og forstyrrelser. Når så kullet er klekt, og ungene har fått noen dager på seg starter ferden nedetter elva til Selnesvatnet, hvor det er mer åpent, frodigere og mye bedre for ungene å vokse opp. En farefull ferd kan det være, reven ligger gjerne på lur og ofte blir kullet betydelig redusert på veien.

Etter at paret slik hadde etablert seg ved Svanevatnet, kom det i år et nytt par og slo seg til ved Selnesvatnet, og da isen tok til å gå opp, satte de i gang med reirbygging på en hittil utradisjonell del av vatnet, og mer enn to – tre uker senere enn paret i Svanevatnet.

Den 6. juni hadde paret i Svanevatnet klekt. Fire små dunnøster fløt fjærlett på vatnet. En uke etter hadde familien startet ferden nedover elva mot Selnesvatnet.

Så gikk ukene. Paret ved Selnesvatnet lå og ruget til like over St. Hans, da kom de ut på vatnet med to unger. Men paret fra Svanevatnet var ennå ikke å se, og det ble konstatert at de ikke hadde svømt tilbake til dit de kom fra. Så måtte de vel være i nærheten, men hvor? Av og til såes en enslig svane på vatnet ved elveoset i nord, den holdt god avstand til det herskende paret, men ble likevel raskt jaget bort.

Det ble langt ut i juli før mysteriet løste seg. En dag fikk jeg øye på ”noen hvite skygger” som beveget seg i sivbeltet på nordsiden. Ved nærmere undersøkelse viste det seg å være et par sangsvaner med tre store unger. Det var nok det tidligere regjerende

paret i Selnesvatnet, som hadde mistet sitt hegemoni og nå levde "som flyktninger" i eget land. På veien ned elva fra Svanevatnet hadde de også mista en unge. Ennå en god stund fortsatte familien denne sky tilværelsen, aldri kunne de vise seg ute på det åpne vatnet, hvor det regjerende paret spradet med sin etter hvert enslige unge. For også hos denne familien hadde en unge bukket under. Senere omkom også den andre, og foreldrene, som trolig var et ungt, nyetablert par forsvant så til sist fra Selnesvatnet.

Først da kom "flyktningfamilien" fram fra sivbeltet. Men mesteparten av sommeren hadde da gått, før paret igjen kunne strekke

hodet mot sky og stolt vise fram de tre store ungene sine i åpent farvann.

Man kan bare undre seg over hvilke mekanismer som styrer et slikt adferdsmønster, når et par med så lang tilhørighet i området lar seg utkonkurrere på hjemmebane. Interessant skal det uansett bli å følge dette paret de kommende år, og se hvilken strategi det velger. Om de to etter denne hendelsen virkelig tør å forlate Selnesvatnet for å oppnå trygghet og en tidligere hekkstart ved Svanevatnet, eller om de ønsker å bevare råderetten i Selnesvatnet hele hekkesesongen igjennom.

Så snart reiret er ferdigbygd legges første

*Sangsvaner.
Foto: John
Stenersen ©*

egget, allerede i slutten av april dersom værforholdene er lagelig. Vanligvis legges fra 5 – 7 egg med 2 dg. mellomrom, og ruges ca.35 dager. Men enkelte år kan vårfloppen være nådeløs, og tar med seg både egg og reir. Dersom det hender tidlig i rugeperioden, kan det bli gjort forsøk på å legge et nytt kull, men for de fleste betyr det at hekkesesongen er spolert. Ungenes oppveksttid er lang, det tar fra 80 – 96 dager for å nå det flygedyktige stadiet. Legger isen seg i september, vil unger som klekkes i juli ha små sjanser til å overleve.

Vanligvis klekkes kullene i første halvdel av juni. Ungene blir i reiret en dags tid, til de er tørre og har fått tilstrekkelig styrke til å kare seg over reirkanten og ut i vannet. De er da straks klare til selvstendig å innta føde, som i begynnelsen består av insekt-larver og myke plantedeler i sivbeltet. Begge foreldrene viser rørende omsorg for sine små og følger dem vaktstomt hele tiden, døgnet rundt. Det kommuniseres flittig, mye skal læres i denne første fasen av oppveksten – ikke minst lydighet. Farlige fiender som rev og mink lurar, og rovfugl kan slå raskt ned fra lufta. Det gjelder å ligge tett inntil mor eller far og gi akt på den minste kommando. Slik knyttes det sterke familieband, som tidligere nevnt.

Til tider må hannen forlate for å jage innpåslitne artsfrender, eller sette respekt i en storlom som har kommet utilbørlig nært, men er så straks tilbake og inntar sin omsorgsrolle igjen.

Etter hvert som sommeren skrider fram, vokser sivbeltet stadig høyere og gir bedre beskyttelse for de små. Annen vegetasjon skyter opp, og gir variasjon i svanenes vegetabilske kosthold. Ungene vokser fort

til, med økende halslengde når de ned til saftige og næringsrike plantedeler mot bunnen. Etter en måneds tid er de blitt så store at de knapt har noe å frykte fra lufta, mens rovdyr fortsatt kan være en trussel. Bare i sjeldne tilfeller forsvinner en eller flere unger i den første del av levetiden. Noen går tapt på grunn av sykdom, men i de aller fleste tilfellene lever hele kullet opp til de når å komme på vingene en gang tidlig på høsten. Deretter er muligheten for å omkomme større. Særlig utgjør kollisjon med luftspenn et stort faremoment for disse store og tunge fuglene – uerfarne som de er.

Familien holder fortsatt sammen i reviret oftest til isen legger seg, deretter trekker de samlet ut til åpne, grunne brakkvannssoner langs kysten. De fortsetter som ensartede familiegrupper i overvintringsområdene, selv innenfor store flokker av samme art. Ungfuglene som for lengst har nådd voksen størrelse har fortsatt et sterkt avhengighetsforhold til foreldrene, trolig gjenstår det ennå meget å lære for å bli en skikkelig godt utrustet sangsvane.

Sangsvanebestandens utbredelsesområde strekker seg over den nordlige halvkule, fra Stillehavskysten, gjennom den Sibirske tundra, over den Skandinaviske halvøy til Island. Arten var lenge kjent for å være knyttet til tundraens øde landskap – fjernt fra mennesker. Den såes bare sjelden på våre trakter, og ble regnet for å være en av de mest sky og vare fugler i vår fauna. De mange "Svanevatnene" i vårt distrikt tyder på at det ikke alltid har vært slik, men at arten tvert imot var vel kjent fra gammelt av. Og ikke bare i den norske delen av befolkningen, men like selvfølgelig i den samiske - med navn som Oltervatnet =

Svanevatnet på Andøya. En reiseskildring fra midten av 1800 tallet bekrefter også dette. Trolig skyltes dens forsvinning lang tids etterstrebelse i form av jakt.

Etter at arten ble totalfredet for litt over 100 år siden, har den gradvis tatt seg opp og brer seg nå sør og vestover mot tidligere forlatte skanser. Dens adferd er i ferd med å endres. Selv om den fortsatt er sky overfor mennesker, legger den hekkeplassen stadig nærmere befolkede områder.

Det første hekkende paret i Vesterålen i nyere tid, etablerte seg ved Førevatnet i Bø kommune i 1973. Etter noen vellykkede sesonger omkom den ene av partene og lokaliteten ble forlatt som hekkeplass for en tid. Noe senere, trolig i 1979 gikk et par til hekking ved Kringelvatnet, bare noen få kilometer unna Førevatnet. Denne lokaliteten har siden vært i bruk hvert eneste år med vekslende hell, og var inntil 1991 den eneste som reproduserte i distriktet.

Etter den tid har nyetableringene kommet raskt. I 1997 ble det registrert 10 hekkende par, mens det i 2003 var nærmere 30 reproduserte par i distriktet ! Fordelt mellom kommunene således: 7 par i Bø kommune, 4 par i Sortland, 3 par i Øksnes og trolig 14 par i Andøy kommune. Så langt er det ikke registrert hekkende sangsvaner i Hadsel.

Årsaken til den relativt raske ekspansjonen i Vesterålen, ligger sannsynligvis i at området har så velegnede biotoper for arten, med sine vidstrakte våtmarker og et vell av grunne, næringsrike innsjøer. Om veksten videre er det vanskelig å spå, ekspansjonen sør - og vestover går relativt langsomt. Som eksempel kan nevnes at det første reproduserende paret i Lofoten ble registrert i

2003, dette til tross for at området lenge har hatt en stor overvintrende bestand.

En ikke hekkende del av bestanden, som består av ungfugler fra ett- til tre - fireårs alderen har i de senere år hatt sitt oversomringsområde på Skogvollbukta - i den svært grunne skjærgården mellom Nordmela og Staveøyene på vestsida av Andøya. Her kan opp mot 150 individer ligge mens de myter (skifter fjær). De beiter på ålegras, en næringsrik tangart som utgjør hovedmenyen for arten også om vinteren. Nå og da trekker de inn på Skogvollvatnet, når de trenger variasjon i kostholdet eller for å vaske salt av fjærdrakten.

Denne bestanden kommer omkring St. Hans og blir liggende til utgangen av august. Det er et fascinerende syn å se disse utrolig vakre fuglene, i så store konsentrasjoner og i slike naturskjønne omgivelser.

Bare så synd at så mange individer omkommer nettopp her. Et kraftspenn som strekker seg langs Andøyas vestsida, ligger i fluktsonen og i riktig marsjhøyde for svanene på vei inn og ut. Et øyeblikks uoppmerksomhet fra fuglenes side, og kollisjonen er et faktum med lemlestelse og eller momentant død som følge. De mange kraftspenn over det ganske land utgjør den største faren for svanenes overlevelse. Ingen av artens naturlige fiender tar så mange liv.

Trekket mot sør starter omtrent samtidig både for den hekkende og ikke hekkende del av bestanden. Mange raster en tid utover høsten omkring Grunnfjorden i Øksnes kommune. Fram til isen legger seg kan et betydelig antall observeres der. Lyden av svanene høres over store avstander i den

klare høstluften, og gir en uforglemmelig opplevelse, særlig i skumringen mot kveld og når det gryr av dag.

Knoppsvane *Cygnus olor*

Først på 1990 tallet kom et par knoppsvaner til Vesterålen, og slo seg til ved Grunnfjorden sammen med sangsvanene. Våren

1993 gikk paret til hekking i området og fikk fram unger. Dette skal visstnok være verdens nordligst registrerte hekkende par av arten.

Knoppsvane har en sydligere utbredelse enn sangsvane, og var tidligere ikke registrert hekkende i Norge nord for Trondheimsfjorden. Dette paret gjorde altså et uvanlig langt trekk mot nord.

*Knoppsvane.
Foto: John
Stenersen ©*

I de første tre – fire årene lyktes det paret å få fine ungekull på vingene, men har siden mislykkes i rugeperioden. Årsaken til dette er ikke kjent, men kan skyldes predasjon fra rovdyr som rev, mink eller muligens mennesker. Lokaliteten er en åpen brakkvannson, uten beskyttende vegetasjon omkring som sangsvanen foretrekker. Havørnas opptreden i området er velkjent, og mange vil vel kanskje mistenke den, men mot en voksen, frisk knopp- eller sangsvane kommer selv en sulten havørn til kort.

Ungfuglene fra de første kullene har den siste tiden bestått av 9 individer. De har oversomret sammen med sangsvanene på Andøya, men overvintrer i hjemtrakten rundt Grunnfjorden sammen med foreldrene. De tar etter hvert til å nå kjønnsmoden alder, men foreløpig er det ikke registrert nyetablering av knoppsvane i distriktet. Kanskje må de sørover for å finne make, og blir værende der? Det kan likevel bli interessant å følge utviklingen av den lille knoppsvanepopulasjonen i Vesterålen.

Knoppsvane og sangsvane er omtrent jamstore, fra 140 til 160 cm lang, og hannene vanligvis størst. Vekten kan variere en del individuelt, men knoppsvanehannen blir i gjennomsnitt 12 kg, drøye ett kg. tyngre enn sangsvanehannen. Utseendemessig er også artene svært like, og kan særlig på noe hold være vanskelig å skille fra hverandre. Et godt feltkjennetegn er nebbet, som hos sangsvane er knall gult med sorte tegninger, mens det hos knoppsvane er oransjerødt med en sort knøl over nebbroten, som hos hanen blir særlig velutviklet i hekketida.

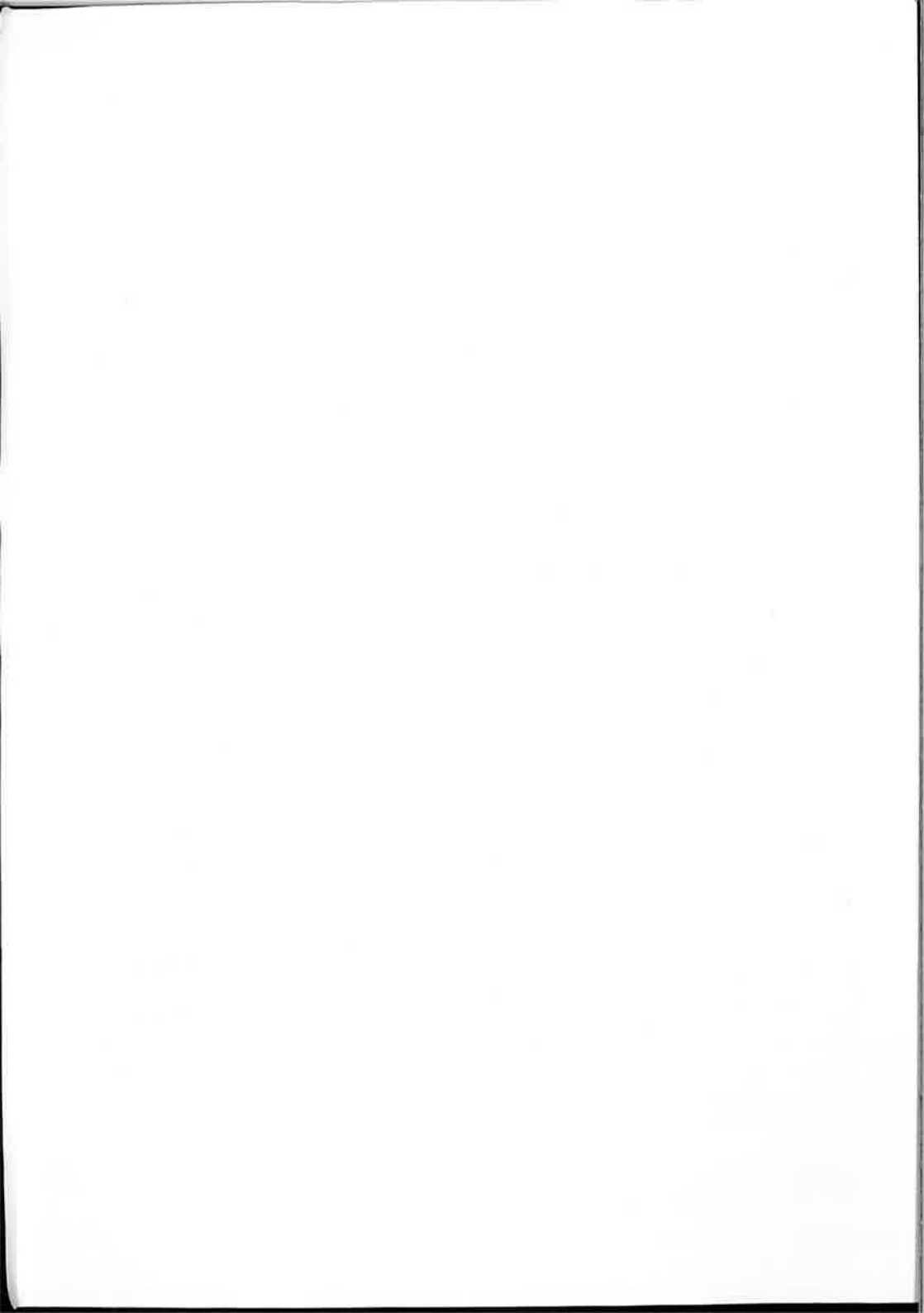
Knoppsvane er i motsetning til sangsvane lite lydtyrende, bare sjelden høres kon-

taktlyden, et galende ”gaåh” eller en slangelignende hvesing i affekt. I svømmende stilling holdes hode og hals vanligvis mer S - formet enn sangsvanens strake holdning. Kommet i harnisk, brer knoppsvanen vingene ut som seil og inngir stor respekt i flokkene med sangsvane. Den skal vanligvis være mer tillitsfull overfor mennesker enn sangsvanen, men hos oss viser artene omtrent samme reserverte adferd.

Begge artene er meget elegante, de beveger seg grasiøst på vannet og med stor ro og verdighet. De gir assosiasjoner til det gamle aristokratiet i menneskeverden, men viser trolig større omsorg for sitt avkom enn disse ofte formådde å gi. Svanene har til alle tider vært symbolet for skjønnhet og renhet. At de har funnet vårt miljø så fordelaktig er et stort aktivum for distriktet, ikke minst i opplevelsesøyemed og som turistattraksjon. I sommerhalvåret kan vi sannsynligvis reklamere med den tetteste bestanden av hekkende sangsvane i Europa.

Det er derfor med undring man lytter til bekvymrende ytringer om den stadig voksende svanebestanden i området vårt. Som om den skulle utgjøre noen trussel for miljøet?! Dens føde er strengt vegetabilsk og oppfatter fornybare vekster, som ikke har annen anvendelse enn som næring for svaner og græssender. Kan det være den gamle veidemannsånden som igjen blusser opp, i håpet om et nytt byttedyr å nedlegge?

La oss heller ta vare på faunaens mangfold og tallrikhet, og sammen glede oss over de vakre, ubetalelige verdiene i naturen!

Sidensvanssommer i en virtuell tidsalder

av John Stenersen

Sidensvansen er ikke noe uvanlig syn i Nordland; hver høst dukker den opp i større eller mindre flokker de fleste steder i fylket. Hekkeplassene ligger lenger øst, i taigabeltet som strekker seg gjennom Nord-Russland til de nordligste barskogene i Skandinavia. Hekkesuksess og næringstilgang i hekkområdene er trolig avgjørende faktorer for hvor tallrik sidensvansen opptrer lenger vest utover høsten.

I år skjedde imidlertid noe uvanlig; sidensvansen dukket opp på en rekke steder i Nordland allerede på forsommeren. Rundt midtsommer dukket flere småflokker opp her i Lofoten, og det var tydelig at noe var på gang!

I vår tidsalder har vi mange måter å orientere oss på; også om hva som skjer med fuglelivet rundt oss. I dag finnes en rekke steder på internett og e-postlister der vi fortløpende blir oppdatert om uvanlige observasjoner, lokalt, regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Og årets sidensvanssommer er et glimrende eksempel på hvor nyttige disse verktøyene kan være, hvis man vil følge utviklingen av et slikt fenomen!

På www.fugler.net – en landsomfattende hjemmeside der man kan legge inn alle observasjoner som skiller seg fra det normale – kom sommerens første meldingen om sidensvans i Nordland den 29/5. Det var Per Ole Syvertsen som hadde observert 4 ind. ved Drag i Tysfjord. Også på Vestvågøy ble arten registrert i mai, da Helge Holand så 7 ind. i Hagskaret 31/5.

Bare et par uker seinere kunne www.fuglesiden.com – Thor Edgar Kristiansens hjemmeside om fuglelivet i Bodø-regionen og Røst – rapportere hekkfunn av sidensvans fra Saltdal.

Fra midten av juni begynte det for alvor å tikke inn meldinger om sidensvans fra hele fylket på de nevnte hjemmesidene. Også på e-fugl og FugliNord – e-postlister for fugleinteresserte – kom det meldinger om sidensvans.

Franz Sortland, som holdt på med feltarbeid i Øst-Lofoten i siste halvdel av juni, fant ikke mindre enn 9 kull med sidensvansunger i Vågan og Hadsel! Også i Sørvågen i Mosknes var det masse sidensvans, og Lofotposten kunne bringe bilde av en nylig utflydd sidensvansunge derfra. Også fra Rognan ble det meldt om hekking av sidensvans.

I juli og august var det fortsatt sidensvans over alt – fra skogene i innlandet til de glisne hagene på Røst. Men utover høsten økte antallet, og i oktober kunne virkelig store flokker sees flere steder i Nordland – ikke minst på øyene langs kysten. Både i Henningsvær og på Skrova så jeg flokker på flere hundre individer siste uka av oktober.

Mye tyder på at dette var ”påfyll” østfra, og en bekreftelse på dette fikk vi da en sidensvans fløy mot et vindu på Røst 29/10. Denne fuglen hadde finsk ring.

Jaktfalk i Øksnes

Fredag morgen 01.10.04 hørte jeg et "kråkeleven" uten like utafør kjøkkenvinduet mitt på Langryggen i Øksnes. Jeg tenkte med en gang at nå er spurvehauken på foringsbrettet, da han er en flittig "gjest"...

Men nei, denne gangen var "gjesten" mer eksklusiv, nemlig en jaktfalk. Han hadde slått en gråmåse, som han tydeligvis hadde på "frokostmenyen". Jaktfalken satt ca. 50 meter unna huset, på ei åpen dyrka mark.

Han var svært rolig, og spiste lenge, ca. 1 ½ time. Han satt helt uforstyrret, til tross for mye trafikk langs veien ca. 30 meter unna.

Jeg sto på min veranda og hadde ham i telleskopet hele tida, og fikk virkelig studert den flotte fuglen. Da han hadde fortært hele gråmåsen, fløy han til nærmeste telefonstolpe, hvor han satt og "hvilte" i ca. 2 timer. Jeg observerte at han hadde skikkelig kul på magen - nærmest henge-mage - der han satt. Så stapp mett, var han, garantert! Jeg har tidligere observert/ fotografert jaktfalk nærmest på samme sted, men da var han helt på kloss hold, ca. 5 meter fra veien. Den gang hadde han også slått en ung gråmåke som han spiste på.

Iris Berg

Fargerik gjest på fuglebrettet!

Kjernebiteren er en sjelden fugl i våre trakter, men flere og flere nordlendinger har fått stifte bekjentskap med denne fargerike skapningen de siste årene.

Bildet er innsendt av Isak Isaksen, som hadde kjernebiteren på foringsplassen sin på Myre i Øksnes i Vesterålen.

Sidensvanssommer i en virtuell tidsalder

av John Stenersen

Sidensvansen er ikke noe uvanlig syn i Nordland; hver høst dukker den opp i større eller mindre flokker de fleste steder i fylket. Hekkeplassene ligger lenger øst, i taigabeltet som strekker seg gjennom Nord-Russland til de nordligste barskogene i Skandinavia. Hekkesuksess og næringstilgang i hekkområdene er trolig avgjørende faktorer for hvor tallrik sidensvansen opptrer lenger vest utover høsten.

I år skjedde imidlertid noe uvanlig; sidensvansen dukket opp på en rekke steder i Nordland allerede på forsommeren. Rundt midtsommer dukket flere småflokker opp her i Lofoten, og det var tydelig at noe var på gang!

I vår tidsalder har vi mange måter å orientere oss på; også om hva som skjer med fuglelivet rundt oss. I dag finnes en rekke steder på internett og e-postlister der vi fortløpende blir oppdatert om uvanlige observasjoner, lokalt, regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Og årets sidensvanssommer er et glimrende eksempel på hvor nyttige disse verktøyene kan være, hvis man vil følge utviklingen av et slikt fenomen!

På www.fugler.net – en landsomfattende hjemmeside der man kan legge inn alle observasjoner som skiller seg fra det normale – kom sommerens første meldingen om sidensvans i Nordland den 29/5. Det var Per Ole Syvertsen som hadde observert 4 ind. ved Drag i Tysfjord. Også på Vestvågøy ble arten registrert i mai, da Helge Holand så 7 ind. i Hagskaret 31/5.

Bare et par uker seinere kunne www.fuglesiden.com – Thor Edgar Kristiansens hjemmeside om fuglelivet i Bodø-regionen og Røst – rapportere hekkefunn av sidensvans fra Saltdal.

Fra midten av juni begynte det for alvor å tikke inn meldinger om sidensvans fra hele fylket på de nevnte hjemmesidene. Også på e-fugl og FugliNord – e-postlister for fugleinteresserte – kom det meldinger om sidensvans.

Franz Sortland, som holdt på med feltarbeid i Øst-Lofoten i siste halvdel av juni, fant ikke mindre enn 9 kull med sidensvansunger i Vågan og Hadsel! Også i Sørvågen i Mosknes var det masse sidensvans, og Lofotposten kunne bringe bilde av en nylig utflydd sidensvansunge derfra. Også fra Rognan ble det meldt om hekking av sidensvans.

I juli og august var det fortsatt sidensvans over alt – fra skogene i innlandet til de glisne hagene på Røst. Men utover høsten økte antallet, og i oktober kunne virkelig store flokker sees flere steder i Nordland – ikke minst på øyene langs kysten. Både i Henningsvær og på Skrova så jeg flokker på flere hundre individer siste uka av oktober.

Mye tyder på at dette var ”påfyll” østfra, og en bekreftelse på dette fikk vi da en sidensvans fløy mot et vindu på Røst 29/10. Denne fuglen hadde finsk ring.

Å få tilbakemelding på gjenfunn av ringmerkede fugler tar normalt lang tid. Men også her åpner det seg nye muligheter i vår tidsalder; en kort e-post til den finske ringmerkingssentralen gjorde underverker! Først fikk jeg svar fra sentralen, som forklarte at fuglen var ringmerket nord i Finland i høst, men siden han ikke hadde fått inn årsoppgjøret fra ringmerkerne ennå, kunne han ikke si noe mer. Han hadde imidlertid videresendt min forespørsel til den aktuelle ringmerkeren, og etter et par dager fikk jeg e-post fra ringmerkeren Antti Aholainen fra Rovaniemi.

Han kunne fortelle at den aktuelle fuglen fra Røst var en 2k+ hann, ringmerket i Rovaniemi 17/10 2004. Han var svært glad for å høre om gjenfunnet. Det var det første gjenfunnet fra årets merking av ca. 400 sidensvans. Fra det forrige toppåret i 2002 da han merket over 1000 eks. forteller han om gjenfunn fra det sydlige Finland, Sverige og Russland. Han forventet derfor at de finske sidensvansene var på vei sørover, og ble overrasket over å få dette gjenfunnet fra Norge.

Da oktober ble til november hadde de fleste av sidensvansene trukket sørover, og da mørketida kom signerte inn over Nordland var det bare småflokker igjen her oppe. Men bildet av dette fargeglade innslaget i den nordnorske høsten sitter fortsatt igjen på netthinnen.

Sidensvans

Foto:

John Stenersen ©

Røstrappport 2004

av Martin Eggen

Enda en Røstrappport er klar, den fjerde i rekken. Målet med rapportene er å samle alle observasjoner av sjeldenheter og uvanlige registreringer i kommunen. Dette kan være funn uvanlige tider på året, større antall, sjeldne fugler i kystkommuner, invasjonstendenser, sjeldne fugler i Nordland eller sjeldne fugler på nasjonal basis. Observatørnavn er satt bak arter som krever godkjenning fra de respektive sjeldenhetskomiteene LRSK og NSKF.

Rapporten har som nevnt fokus på rariteter og uvanlige observasjoner, men også endringer i hekkebestanden, nye hekkearter og andre merkbare ornitologiske begivenheter omtales overfladisk. Artene som kommenteres under artsgjennomgangen er dermed selektivt utvalgt av undertegnede. Har leserne spesielle ønsker om arter de mener bør kommenteres i en rapport, tar jeg imot innspill om dette.

Året 2004 går inn i historien som det mest raritetsspekkete årene noen sinne på Røst, noe som har sine klare årsaker. Steve Baines fikk god hjelp i sjeldenhetsjakten av Bjørn Berg den første delen av 2004, da Bjørn bodde på Røst hele våren frem til juni. Bjørn er en gild og likende trønder med teft for fugl: regelmessige sjeldenheter, nye Røstarter, likeså nye arter for Norge! Fra august var det Thomas Bentsen fra Mandal sin tur å ta over lærerstilling på Røst, og han dro med seg kompisen Kjetil Bekkeli. Et sterkt team. At de faste Røstsatsere tok ut mye ferie og permisjon gjorde situasjonen enda mer staslig. Martin Eggen var stasjonær i en måned, og med seg hadde

han suksessmannen fra 2001, en gammel Røstvenn: Tommy A. Andersen. Håvard Eggen besøkte øya regelmessig hele året, det samme gjorde Thor Edgar Kristiansen. En rekke andre observatører har selvsagt også bidratt.

Oppsummering av enkelte subrariteters status på Røst:

4- 5 år har gått med satsing på Røst. Aktiviteten har vært stigende hele perioden. Årene 1999 og 2000 ble Røstlandet bare kort besøkt om høsten. Det kan likevel være grunn til å oppsummere en del tendenser. Noe av intensjonen med regelmessig dekning på Røst var å avsløre regelmessige gjester, arter som tidligere ble regnet som (store) sjeldenheter i Nordland. Røst har grunnnet sin ekstreme beliggenhet gode muligheter til å fange opp disse raritetene, men det er grunn til å tro at disse artenes status på Røst overfladisk gjenspeiler trekk i avifaunaen i Nordland generelt. Legg merke til at det ikke har vært full ornitologisk dekning om høsten de aktuelle årene.

Turteldue: Arten har vært årlig, med unntatt av 2002, da bare en usikker observasjon ble gjort. Ellers er 1- 2 individer sett hver høst, i 2003 to fugler sammen (kan ha vært flere individer denne høsten), mens det i 2004 ble sett 5- 6 ulike ind. Ser man på kartet er det ikke vanskelig å forestille seg at turteldue er en regelmessig og nesten årlig art på en bombeøy som Røst, da turteldue hekker i et vidt belte øst for oss. Observasjonsmengden i Sør- Sverige har gått ned de siste årene (Vår Fugleverden 2004)

grunnet bestandsnedgang i hekkeområdene i Sør- Europa (Spania har Europas største bestand), muligens har det samme skjedd i Sør- Norge. Fuglene på Røst rekrutteres trolig fra andre populasjoner. Alle aldersbestemte fugler på Røst har 1k fugler, og alle på høsten. Fra midten av september er det svært potensielt å finne arten på Røst.

Tartarpiplerke: Flere fugler holdt seg på Røstlandet i 2001, den første dukket opp rundt 20. september Året etterpå var det tørke for arten, mens bare 1 tartarpiplerke ble notert i 2003 (oktober). I 2004 ble 3- 4 ulike fugler loggført, også på Skomvær fyr. Må regnes som en årlig gjest, som enkelte år kan utebli.

Myrsanger: 2 funn på 4 år, 1 individ i august 2002 og 1 individ i september 2004 er spennende, sett i lys av artens kryptiske oppførsel. Arten skulle kunne være regulær, men neppe årlig.

Hauksanger: Arten hadde sensasjonelle forekomster med minst 10 ulike individer sett og fanget i september- oktober både i 2002 og 2003. I 2002 ble et individ også sett medio august. Alle fugler har vært 1k unntatt en voksen i oktober 2003. Et fugl ble sett i september 2001, og var da kommunens første bare 10 dager med dekning denne høsten. Forekomsten av 3 ulike 1k-fugler i 2004 er trolig relativt normalt. Også denne arten har en vid østlig utbredelse, om enn ganske sørlig.

Møller: En regulær art, som knapt kan kalles noen raritet. Arten er årlig vår og sommer, mens den om høsten forekommer mer tallrikt. Høyeste dagsnotering er 4 møllere i september.

Tornsanger: Denne arten hekker relativt vanlig, men bestandig fåtallig, i kystnære strøk av Nordland. Dens mangelfulle østlige utbredelsen gjør at den ikke er like vanlig på Røst som sin mindre slektning møller, men forekommer bare sporadisk i perioden mai- september. August er normalt den beste måneden for arten. Svært overraskende holdt det seg 3- 4 individer på Røstlandet i månedskiftet september-oktober 2004, dette er sene funn...

Bøksanger: Årlig i mindre antall i august og september. Høyeste antall finner man trolig i august, når værforholdene er gunstige, da er 4- 6 fugler sett på øya samtidig ved flere anledninger. I 2004 ble også så sent som 30. september (et lite tillegg her: arten ble fanget 1. okt på Rønvikjorden i Bodø 1997, sammen med 1 vendehals!)

Gulbrynsanger: Årlig fugl med 3- 6 individer, selv om uår kan forekommer. Noe overraskende kanskje, funnstatistikken viser at gulbrynsangene de siste årene helst ikke har ankommet før helt i slutten av september, i alle fall hovedmengden. Likevel: fra midten av september og en uke fremover er en god tid for gulbrynsanger.

Rosenfink: Med 4- 6 individer i september 2004 er det sannsynlig å anta at dette er en art som opptrer år om annet. På de Britiske øyer er dette en av de vanlige subaritetene, for eksempel på Fair Island. Arten hekker i Sverige vanlig opp til midt- Sverige, men blir sjeldnere lenger nord. I Finland finnes den trolig opp på Røsts breddegrader. 1 1k ble også sett i august 2002.

Funn av en del vadere, blant annet polarsnipen og sandløperen fra sommerhalvåret, vil ikke bli tatt med i denne rapporten eller

senere publikasjoner, på grunn av en vanlig forekomst. Eksepsjonelle antall og spesielle forekomster vil selvsagt bli kommentert.

Det er nå registrert 261 arter på Røst. Nye arter i 2004 var amerikakrikkand, gulbrystsnipe, bieter, dverglerke, duetrost og hortulan. Det ble også sett en amerikansk skogtrost.

Martin Eggen (mobil: 90565108)
Calidriissuperstar@yahoo.no
Hjemmeside: www.home.no/rostfugler
Her kan du lese fullstendig liste over alle sjeldne arter på Røst, alle Røstrapportene, se på billedgalleriet m.m.

Fred og Kjærlighet, Martin

ARTSGJENNOMGANG:

Storlom *Gavia artica*

1 ad. sett på vannet ved Røstlandet 29. mai, fugler er dessuten notert 14. aug. og 20. aug. Dette blir siste Røstrapport denne arten blir tatt med. Arten er trolig fåtallig, men regulær på Røst.

Gulnebbblom *G. adamsii* og **Islom** *G. immer*
Flere observasjoner spredt ut over året. Ingen av artene er spesiell sjelden på Røst. Verdt å merke seg er 2 1k gulnebbblom på direktetrekk sørvestover 6. okt.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

1 1k 4. oktober – 17. oktober (M. Eggen, T. A. Andersen m.f.) 4. funn, tidsmessig typisk.

Gråstrupedykker *Podiceps griseogenus*

1 ad. 3. okt. var bare 2. funn for kommunen, utrolig nok. Arten må antas å i stor

grad være oversett, men en uvanlig art er det nok. Tidligere funn: 1 ind. sept. 1984

Egretthege *Egretta alba* 1 ind. 3. juni (B. Berg) utgjør bare det 2. sikre funnet av arten på Røst. Forrige ind. var 17. aug. 1991.

Havhest *Fulmarus glacialis*

Maksantall høst: 6000 ind. 24. sept.

Grålire *Puffinus griseus*

Tr V: 1 ind. primo aug. (Mandalsguttene), 20. aug. (Mandalsguttene), 1 ind. 28. aug. S. Baines), 1 ind. 7. sept. (P. Gylseth og R. Olsen), 17 ind. 6. sept. (K. Bekkeli, T. Bentsen, R. Olsen, P. Gyldseth), 6 ind. 10. sept., 1 ind. 24. sept. (Martin Eggen, T. A. Andersen, J. S. Ludvigsen)

Havlire *P. puffinus*

1 ind. fra ferja 31. juli (Atle Ivar Olsen). 1 ind. 6. sept. (K. Bekkeli) og 1 ind. 10. sept. (Mandalsguttene)

Lire sp *P. sp.*

2 ind. loggført 20. aug., 6 ind. 21. aug. (T. Bentsen og K. Bekkeli). Flere ind ikke loggført i løpet av perioden.

Sædgås *A. fabalis*

4 ind. 11. sept, samt 2 ind. 17.- 19. sept.

Kortnebbgås *A. brachyrhynchus*

Ingen større flokker notert vår eller høst, bare små antall. 7 ind. 16.- 23. april taes med her.

Tundragås *A. albifrons*

3 ad. Røstlandet 16. april (S. Baines).

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

1 ind. Røstlandet 14. juni var en sen vårobs. (sees regelmessig vår). Trakk i store flok-

ker fra midten av sept., maks 400 18. sept. og 735 ind. 6. okt. Trolig ble flesteparten av fuglene aldri sett grunnet at de trakk lengre øst enn normalt.

Ringgås *B. bernicla*

6 ind. ble sett på Røstlandet av P. Gylseth og R. Olsen 7. sept., 14 ind. 11. sept. (Mandalsguttene)

Gravand *Tadorna tadorna*

1 par gjennom sommersesongen. Stort sett årlig på Røst. Holdt seg ut i august.

Skjeand *Anas clypeata*

Få sommerregistreringer markerer nok en gang dødsstøtet for artens opptreden som fast inventar i den lyse årstiden: 1 hann 6. mai. Høst: 4 ind. rastet 14.- 18. aug., økende til 5 ind. 19. aug. 2 ind. rastet i månedskiftet sept.- okt. (frem til 17. okt.), dessuten trakk 1 ind. på sjøen vest for Røst 2. okt. (3 loggførte ind. denne dagen).

Snadderand *A. strepera*

1 hann 29- 30. mai ved Ystneset. 1 hann var også på plass fra tidlig høst (primo aug.) og i alle fall sett frem til slutten av des., der den holdt seg i lag med lokale stokkender. Overvintring i Nordland er bare tidligere kjent fra Bodø, da 1 hann ble sett på Tverlandet midtvinters på 90- tallet. Spennende nok holdt en M snadderand seg på Røst også høsten 2002, og var fortsatt på plass når fuglekikkerne forlot øya i okt.

Amerikakrikkand *A. carolinensis*

En høyst ventet ny art for kommunen, selv om drenering av våtmark har ført til synkende antall rastende gressender. Denne hannen holdt seg sammen med krikkender i fjæra 16. mai (B. Berg).

Stjertand *A. acuta*

Opptil 9 ind. gjennom sommerhalvåret, regelmessig også om høsten, dog aldri med tosifret antall. 1 ind 11 des., mulig overvintring.

Brunnakke *A. penelope*

3 ind. 5 des. satset trolig på overvintring på Røstlandet. Opptil 12 ind. ble sett helt i slutten av nov.

Praktærfugl *Somateria spectabilis*

Svært fåtallig denne sommeren, noen få ind. ut i juni. 1 hunn i midten av juli.

Stellerand *Polysticta stelleri*

1 hunn Røstlandet 4. aug., samme sted som i 2002. (Barbro Nordström, Lena Johansson, Lena Radler, John Stenersen).

Lakseand *Mergus merganser*

2 ind. loggført 12. aug. Arten synes svært fåtallig på Røst, blant annet er dette første registrering i perioden 1999- 2004 (et kjent funn på 90- tallet).

Myrhauk *Circus cyaneus*

1 hann 5. mai utgjør den andre registreringen på Røst (B. Berg). Tidligere funn: 2K M Vedøya 23. mai 1993.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

1 lk holdt seg på Røstlandet primo aug.

Dvergfalk *Falco columbarius*

Vinterobservasjon: 1 ind. Røstlandet 5. feb., 1 ind. Også sett 13. mars. 1 ind 8. des.

Jaktfalk *F. rusticolus*

Sett bare sporadisk om sommeren, regulær fra begynnelsen av aug., og daglig i sept.- okt. Flere dager er 3 ind. notert, flere av fuglene holdt seg lenge og var gjengangere,

Jaktfalk og kråker. Foto: Martin Eggen

selv om man må anta at en hvis utskiftning har funnet sted. Jaktfalken er vanligere enn for eksempel tårnfalk, spurvehauk og hønsehauk på Røst, men taes med på grunn av artens høye status blant sjeldenhetssøkende personer i sør-, og vest-Europa. Voksne fugler ble bare sett sporadisk. 1 1k F overvintret.

Vannrikse *Rallus aquaticus*

1 ind. Røstlandet 14.- 17. okt. (K. Bekkeli m.f.) 3. funn for Røst.

Vannrikse. Foto Thomas Bentsen

Sothøne *Fulica atra*

1 ind. Røstlandet Røstlandet 2.- 14. april.

Rugde *Scolopax rusticola*

1 ind. Røstlandet 1. aug. var muligens et funn utenom sesongen for denne fåtallige Røstarten. Også sett på høsten.

Vipe *Vanellus vanellus*

"Tidlig" observasjon: 11 ind. 13. mars.

Tundralo *Pluvialis squatarola*

Vår: 1 ad. Ved flyplassen 3. juni. Høst: Som vanlig tallrik på høsten, mot slutten av sept. ble opp mot 50 ind. loggført flere dager.

Myrsnipe *Calidris alpina*

Et massivt vaderinnsig 20 sept. gav blant annet 800 myrsniiper denne dagen, med 500 ind. den påfølgende. En så tallrik opptreden er noe merkelig på grunn av den sene datoen.

Alaskasnipe *C. melanotos*

1 ind. Røstlandet 5.- 12. juni (B. Berg, Martin Eggen, Håvard Eggen). Nok et år med alaskasnipe på Røst..., 6. funn.

Gulbrystsnipe *C. bairdii*

En ny art for Norge var et faktum 31. mai, da 1 2k+ fugl holdt seg i bukta ved flyplassen. (B. Berg og J. Stenersen). Utrolig nok dukket Norges 2. gulbrystsnipe opp på akkurat samme sted 12. sept. (T. Bentsen, H. Eggen m.f.). Den ble sett også 13. september, da ute i Øran av T. Bentsen. Høstfulgen var en 1k.

Tundrasnipe *C. ferruginea* Vanlig om høsten, men aldri mer enn 30+ ind. daglig i aug. Toppen kom i midten av sept., da 40+ ble loggført flere dager. I okt. holdt det seg flere ind. den første uken, siste ind. sett 5. okt.

Dvergsnipe *C. minuta*

Ganske mange observasjoner på våren, maksimum 6 ind. 14. juni. Arten hadde en

Norges andre gulbrystsnipe.

Foto Thomas Bentsen

kjempegod sesong på Røst, med opptil 300 ind. telt daglig i aug. 60+ ind. 21. sept. er et bra antall så sent på høsten. Siste dag 6. okt., med 3 ind.

Temmicksnipe *C. temminckii*

Loggført de fleste dagene i aug, men aldri mer en et par ind. Dette synes å være trenden for artens forekomst på Røst. Siste observasjonsdag var 10. sept.

Svarthalespove *Limosa limosa*

Som vanlig en del observasjoner på våren, færre enn normalt, særlig i juni.

Skogsnipe *Tringa ochropus*

1 ind. ved gravplassen første halvdel av mai (B. Berg). 6. funn.

Sotsnipe *T. erythropus*

Vår: 1 ind. Røstlandet 26. mai. Trekktoppen i månedskiftet august/september med 40 ind. (et relativt lite maksantall på Røst). Siste observasjonsdag ble 5. okt.

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Vinterobservasjon: 1 ind. Røstlandet 1. feb.

Kvartbekkasin *Lamnocryptes minimus*

Høstens første ind. kom 3. sept, fulgt av 1 ind. 8. sept., 1 ind. 18. sept., 2 ind. 19. sept., 2 ind. 20. sept., 3 ind. 21. sept., 1 ind. 26. sept., 1 ind. 27. sept, 1 ind. 1. okt., 1 ind. 2 okt., 1 ind. 15. okt., 2 ind. 16. okt., 1 ind. 17. okt. og tilslutt 1 ind. 21. nov (sen observasjon!). Hvis man regner de fleste som forskjellige ind. kommer sluttsummen på rundt 20 kvartbekkasiner.

Brushane *Philomachus pugnax*

Oktoberobservasjoner: Nesten daglig fram til 8. okt, hele 11 ind. 4. okt.

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

Sett med noen få ind. på sommeren, uvisst om arten hekket. Dette utgjør en lei tendens, etter en liten opptur for arten på Røst i fjor. 8 ind. sett på trekk 19. aug.

Fjelljo *Stercorarius longicaudus*

3 ind. trakk rett øst 12. juni. Arten synes å være "vanlig" på vårtrekket, så denne observasjonen får stå som enkelregistrering, ikke en oppsummering for vårforekomsten. Høst: 1 1k 6. okt. og 1 1k 17. okt.

Storjo *S. skua*

Fåtallig og tilfeldig i sommerhalvåret, sett frem til august, ingen rene høsttrekkobservasjoner.

Polarjo *S. pomarinus*

1 ad. ved flyplassen 29. sept. (NN via H. Eggen), 1 1k trakk primo sept. (K. Bekkeli)

Sabinemåke *Larus sabini*

1 1k tr. V 10. sept. (T. Bentsen), etterfulgt av 1 1k tr. V ved flyplassen 16. sept. (M. Eggen og T. A. Andersen). 3.- 4 funn (et funn fra 2002 dementert av observatør).

"Stormåker" *L. argentatus/marinus*

15.000+ på Røstlandet 26. sept, 2/3 deler svartbak.

Grønlandsmåke *L. glaucoides*

Vinterobservasjon: 1 ad. 21. februar. Høst-observasjoner: 1 2k 17. sept- 19. sept., samt 1 3k. 3 okt.

Polarmåke *L. hyperboreus*

Vår: 1 2k utenfor Glea 30. mai, og en ad i Kårøysundet 30-31. mai. Sett i juni (2k). Ellers regelmessig fram midten av sept. med noen individer en del dager, oftest bare enkle ind., både voksne og 1k fugler. Trolig dreide det seg om en del forskjellige fugler, blant annet trakk en 1k 16. sept. Økende antall utover høsten.

Sildemåke *L. fuscus*

4- 5 "lyse" par var på plass også i år, og flere gjennomførte vellykket hekking. 1 fuscus (nordlig sildemåke) ble sett i månedskiftet aug./sept. 1 par med "lyse" sildemåker holdt seg på Røstlandet frem til ultimo sept.

Rødnebbterne *S. paradisaea*

Oktoberobs.: 7 ind. 2. okt., 1 ind. 5. okt.

Turteldue *Streptopelia turtur*

Minst 5 ulike 1k fugler: 1 1k loggført 11. sept. – 19. sept. 1 nytt ind. 26. sept., økende til 2 ind. 28- 30. sept. 1 nyankommet ind. 2. okt., samt høstens siste 7. okt. Alle fuglene ble ind. bestemt på detaljer i fjærdrakten, eller telt som nye på grunn av lang tids fravær (H. Eggen, M. Eggen, T. Bensten, K. Bekkeli, T. A. Andersen, T. E. Kristiansen m.f.)

Tyrkerdue *S. decaocto*

1 ind. Røstlandet 12. juni. Sjelden på Røst.

Turteldue. Foto: Martin Eggen

Pirol *Oriolus oriolus*

1 ad hann og 1 trolig 2k hann ble funnet av Martin Eggen og Håvard Eggen 13. juni. Fuglene ble sett av mange, og den yngre fuglen holdt seg i alle fall frem til 26. juni. Dette er 2. funn av pirol på Røst, og fuglene følger tett i hælene på 1 F- farget ultimo sept. 2001.

Bieter *Merops apiaster*

Etter at en bieter ble sett på Værøy (naboøya i øst) 22. juni, var det bare å holde gluggene oppe også på Røst. Og ganske riktig, bieteren kom ut til Røst også. 1 ind. 23.- 24 juni utgjør første sikre funn for Røst! (Tomas Svensson, Steve Baines, T. A. Nilssen m.f.)

Sanglerke *Alauda arvensis*

2 ind. sett 21. nov.på Røstlandet prøvde seg muligens på overvintring

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

1 ind. Røstlandet 5. sept. (T. Bentsen). Ny art for Røst!

Tartarpiplerke *Anthus richardi*

2- 3 ind. fra midten av sept. og ut i okt på Røstlandet. 1 ind. Skomvær fyr 29. sept. (M. Eggen, S. Baines, T. Bentsen m.f.)

Lappiplerke *A. cervinus*

1 ind. Røstlandet 5. sept. (K.Bekkeli).

Sibirpiplerke *A. hodgsoni*

1 ind. ved flyplassen 26. sept. (J. S. Ludvigsen, T. T. Andersen). 1 nytt ind. 30. sept. (M. Eggen, T. A. Andersen flere), og enda 1 ind. 2. okt. (M. Eggen, H. Eggen, M. Helerg) Altså 3 ind., samt flere lydobservasjoner (også på andre observasjonsdager enn de nevnt her, siste 5. okt.) som trolig tilhørte sibirpiplerke. Noen få trepiplerker *A. trivialis* ble for øvrig sett på Røstlandet i slutten av sept., som normalt. Det foreligger et tidligere funn: Røstlandet 13. okt. 1999.

Sibirpiplerke. Foto: Martin Eggen

Tundrapiplerke *A. gustavi*

1 ind. ble fanget i bombehagen 26. sept. (H. Eggen, T. A. Andersen, M. Eggen m.f.), av 2 ind. 30. sept., derav 1 fanget (M. Eggen, T. A. Andersen m.f.). De 2 fangete ind. var 1k fugler. 1 ind. uten ring ble sett 2. okt., og kan teoretisk vært samme ind. som 30. sept. (H. Eggen, M. Eggen). 3- 4 ind. denne høsten.

Tundrapiplerke i felt (over) og i hånd (under). Foto: Martin Eggen

Skjærepiplerke *A. petrosus*

8 ind. var igjen 21. nov. Arten overvintrer årlig i lite antall på Røst.

Sitronerle *Motacilla citreola*

Hele 4 ulike ind. ble sett i løpet av høsten, alle ungfugler: 1 1k 18. august (T. Bentsen), 2 1k 26. september (den ene holdt seg til 27. september) (T. Bentsen og M. Eggen m.f.), og tilslutt et ind. 30. sept.- 1. oktober (M. Eggen, S. Beines m.f.). Røst er en

Sitronerle. Foto: Martin Eggen

av Norges beste plasser å besøke for å se sitronerle, det kan virke som om arten er årlig. Alle sitronerler i Nordland er sett på Røst. 4 ind. denne høsten.

Gulerle *M. flava*

2 ind. i månedskiftet aug./sept. 3 ind. 19. sept. Ingen hekking rapportert i år.

Linerle *M. alba*

1 1k av underarten yarrellii (svartryggerle) var ved bombehagen 26. sept.). Siste observasjon av linerle (nominatrasen) var 8. okt.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

6 ind. 25. juni ble raskt etterfulgt av en regulær opptreden resten av sommeren, med opptil 30 ind. loggført daglig. Mer fåtallig på høsten, maks 5 ind. 25. sept. og 12 ind. 3 okt., 25+ ind. 16. okt., 15 ind. 17. okt. 5 ind. ble sett 20. nov.

Dvergfluesnapper *Ficedula parva*

1 F- farget i Bombehagen 6. sept. (K. Bekkeli), samt 1 1k under bilene på flyplassen 5. okt. (M. Eggen og T. A. Andersen). 2. og 3. funn for kommunen. Tidligere foreligger et augustfunn av en hann 1990.

Jernspurv *Prunella modularis*

1 sent ind. i månedskiftet okt./nov.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Flere ind. inn i okt, siste observasjonsdag 6. okt.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Flere ind. primo okt., 1- 2 ind. nesten daglig., siste observasjonsdag 12. okt.

Buskskvett *Saxicola rubetra*

Flere ind. primo okt., siste observasjonsdag så sent som 19. okt.

Blåstrupe *Luscinia svecica*

2 ind. 1. okt. var sene fugler.

Skogtrost sp. *Catharus sp*

1 ind. ble sett i det som i ettertid har fått navnet "Trostehagen" 30. sept. T. Bentsen oppdaget fugl, men så den svært kort. Han reagerte på tegningene under vingen, samt det generelle inntrykket av fuglen. Sammen med M. Eggen og T. A. Andersen ble fuglen relokalisert, fuglen hadde da satt seg på nattekvist. Fuglen ble sett ok, men hurtig når den fløy ut av en tett hekk. Fuglen gav fra seg en varsellyd som skal være artsdiagnostisk for brunkinnskogtrost. Dette var et av to funn av amerikanske skogtroster i Europa høsten 2004, og funnet bekrefter Røsts potensial for amerikanere.

Ringtrost *Turdus torquatus*

Som vanlig var arten regulær fra midten av sept. til begynnelsen av okt., men sjelden mer en 2- 3 daglig, og arten hadde et heller labert år totalt sett. 1 ind. 17. okt. er sent, men enda mer ekstraordinært var 1 ind. 13. nov.

Duetrost *T. viscivorus*

1 ind. på Røstlandet 16.- 17. okt. (K. Bekkeli, S. Baines og T. E. Kristiansen) Ny art for Røst!, og en av få observasjoner nord for Saltfjellet i Nordland.

Rødvingetrost *T. iliacus*

Maksantall: 500 ind. Røstlandet 2. okt.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

1 ind. 14. juni., 2 ind. 18. aug., 1 ind. 21.-22. sept. Blir regnet som en fåtallig art på Røst., men trolig for en stor del oversett tidligere.

Myrsanger *A. palustris*

1 ind. i Pirolhagen 11.sept.- 17. sept. (T. Bentsen, Kjetil Bekkeli, Håvard Eggen, Martin Eggen m.f.). 3. funn for Røst.

Møller *Sylvia curruca*

Vår og sommer: 1 ind. 13. juni, 1 ind. 25. juni. Høst: 1 ind. 11. sept., 1 14. sept., 3 ind. 16. sept., 1 ind. 18. sept., 1 ind. 3. okt., 1 ind. 4. okt. og 1 ind. 6. okt. Anslagsvis 2 ind. på våren og 5- 6 ind. på høsten.

Hagesanger *S. borin*

Sommer: 1 ind. 14. juni. Høst: som vanlig daglig fram til okt. primo okt., siste observasjonsdag 16. okt.

Tornsanger *S. communis*

Sett i juni og aug. 1 ind. 30. sept. (ringmerket), samt hele 3 ind. 1. okt. og 1 ind. 4. okt. er uvanlig sent.

Munk *S. atricapilla*

Flere ind. ble sett gjennom siste halvdel av mai og gjennom juni, og hekking ble mistenkt. Regulær fra midten av sept. 25 ind. 15. okt. økte til 50 loggførte ind. 17. okt. Dette bør være ny antallsrekord for en lokalitet i Nordland.

Hauksanger *S. nisoria*

1 ind. 11. sept. (P. Gylseth og Rune Olsen m.f.) var første ind. denne høsten. Sett nesten daglig med opptil 2 ind. etter dette,

anslagsvis var 3 1k innom Røstlandet. Siste observasjon med 2 ind. 3. okt, siste observasjonsdag for arten 6. okt.

Bøksanger *P. sibilatrix*

1 ind. medio aug., 1 ind. 11. sept., 1 ind. 16. sept., 1 ind. 30. sept.

Løvsanger *P. trochilus*

Flere ind. holdt seg inn i okt.

Gulbrynsanger *P. inornatus*

1 ind. 25. sept., 2 ind. 26. sept., 4 ind. 27. sept., 1 ind. 1 ind. 30. sept.- 3. okt. Minst 6 ulike ind.

Sitronerle. Foto: Martin Eggen

Østlige gransanger *P. collybita fulvenscus/tristis*

1 ind 30. sept, 2 ind. 1. okt., 4 ind. 2. okt, 1 ind. 3. okt. 4 gransangere 25. okt., og endelig 2 ind. 6. nov. viste alle tegn til østlig opprinnelse. Flere av fuglene så svært lovende ut for tristis i felt, et fanget ind. vil trolig gå under denne betegnelsen, men dokumentasjonen er dårlig, og funnet vil ikke bli sendt inn til NSKF:

Fuglekonge *Regulus regulus*

1 ind. Røstlandet 22. april, en uvanlig art på våren.

Tornskate *Lanius collurio*

2 fugler i høst: 1 ind. ved flyplassen på Røstlandet 25. sept.- 3. okt. (M. Eggen, H. Eggen, T. A. Andersen m.f.). Et ind. holdt seg i tillegg på Grimsøya 30. sept.- 1. okt. (2 loggførte ind. 1. okt.).

Varler *Larius excubitor*

1 ind. Røstlandet 17. april. Varsler er en fåtallig art på Røst, 5. funn.

Gråfluesnapper *Musciapa striata*

Sene ind: 2- 3 ind. til 29. sept. Regulær i trekketidene.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

Oktoberfunn: 1 ind. 1. + 3.- 4. okt. (to forskjellige ind.), samt 1 ind. 19. okt.

Kjøttmeis *Parus major*

Ny hekkeart for kommunen. 1 par fikk frem minst 7- 8 unger i juni, helt sør på øya i en fuglekasse.

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

2 ind. 25. okt. er bare 3. funn på Røst, tidsmessig typisk.

Stær *Sturnus vulgaris*

1 leucistisk ind. ble oppdaget 1. aug. og holdt seg frem til senhøsten.

Rosenstær *S. roseus*

1 1k ble funnet av Steve Baines 1. okt. Denne holdt seg cirka Fram til 4. okt. (S. Baines, Martin Eggen, T. A. Andersen m.f.)

Polarsisik *Carduelis hornemann*

Fåtallig til mer vanlig hele høsten (20+ ind. telt 7. sept. av Per Gylseth og R. Olsen), etter dette mange spredte observasjoner av

enkeltindivid og småflokker. 2 grønlandske ind. 30 sept. (nominatrasen hornemanni), disse er veldokumentert (M. Eggen, S. Baines, T.A. Andersen, T. Bentsen m.f.)

Polarsisik "hornemanni"

Foto: Martin Eggen

Gråsisik *C. flammea*

Relativ fåtallig i sept, men enkelte dager ble opp mot tresifrete antall loggført. 1 vestlig gråsisik av den sjeldne underart rostrata ble fanget og dokumentert 16. okt. (T. Bentsen, K. Bekkeli).

Brunsisik *C. cabaret*

1 ind. Røstlandet 16. sept. (T. E. Kristiansen).

Bergirisk *C. flavirostris*

Sen observasjon 2 ind. Røstlandet 21. nov.

Grønnfink *C. chloris*

70 ind. 16. okt., økende til 200+ ind. Røstlandet frem til 21. nov. er nye antallsrekorden på Røst. Over 100 ringmerket i november.

Dompap *Phyrrhula phyrrhulla*

5 ind. 16.- 17. okt Røstlandet og 15 ind. Røstlandet 25. okt er ok antall på Røst.

Bokfink *Fringilla coelebs*

Sen observasjon: 1 ind. 21. nov.

Bjørkefink *F. montifringilla*

Sen observasjon: 1 ind. 21. nov.

Grankorsnebb *Loxia curvirostra*

20- 30 ind. Røstlandet 5. juli.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

3- 4 ind. 11. sept. (H. Eggen, T. Bensten, K. Bekkeli m.f.) er sterkt, og en fin åpning for en et godt år for arten. Enkeltindivider sett nesten daglig fram frem til 20. sept (2 ind. 17. sept) (M. Eggen, T. T. Andersen) 4- 6 ind. var involvert i høstens forekomst. Alle observasjoner på Røstlandet.

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

1 hann sang i år under sommerperioden, hekket muligens. Flere dager i slutten av september/primo okt. ble opptil 35 ind. (21. sept. og 3. okt) notert på Røstlandet, arten blir sett daglig gjennom hele september og et stykke inn i okt.

Snøspurv *Plectrophenax nivalis*

Maks 40+ ind. 19. sept., 100+ ind. 25. sept., 60. ind. 26. sept. To sene ind. 13. nov. (overvintrings"bestanden" synes å ha sunket de siste årene, mulig mer regulær om vinteren før).

Hortulan Foto: Thomas Bentsen

Hortulan *Emberiza hortulana*

Et noe uventet nytt tilskudd til Røstlisten! 1 ind. holdt seg ved søppelfyllinga 25.- 26. sept. (T. Bentsen, M. Eggen, S. Baines, K. Bekkeli, T. A. Andersen).

Dvergspurv *E. pusilla*

Hele tre ulike individer: 1 ind. 19. sept (Kjetil Bekkeli, Martin Eggen m.f), 1 ind. 27.- 29. sept. (T. A. Andersen, M. Eggen og S. Baines) og endelig 1 ind. 17. okt. (T. Bentsen, K. Bekkeli og T.- E. Kristiansen)

Dvergspurv. Foto: Martin Eggen

Sivspurv *E. schoeniclus*

Hekket muligens sommeren 2004 (H. Eggen).

INNHOLD:

Adresser	2
Leder	3
Årsmøte i NOF-Nordland	4
Fugler i Nordland 2003 - LRSK-rapport	6
Om Dividalen fuglestasjon	27
Johan Sirnes – portrettintervju	28
Orrfuglinvasjon i fiskevær	30
“Fugler i Nordland” – bokomtale	32
Svaner i Vesterålen	34
Småstykker	41
Sidensvanssommer i en virtuell tidsalder	42
Røstrapport 2004	44